

KRISLAI

Thaelmann Dar Gyvas. "Virėja" Jau Gatava. Geras Legiono Zygis. Maskviečiai Sotūs ir Linksni. Mooney Prašo Jam Padėti. Rašo R. Mizara.

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$7.00 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai Vienykites! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėsite, o Išlaismėsite Pasaulį!

No. 265 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Lapkričio 10, 1937 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXVII, Dienraščio XIX

Chinai Apleidę Shanghai; Įsitvirtino Naujose Pozicijose

Shanghai, lapkr. 9.—Chinų armija pasitraukė iš Shanghai, tačiau ji išsitvirtino naujose pozicijose. Nes chinų kariuomenė greis apsupimas iš pietų-vakarų pusės, kur 25,000 japonų armija brioėvėsi nuo Hangchow užlajos linkon Sungkiango ir jau buvo perėjęs per Whangpoo upę.

Besitraukiančius chinus į naujas pozicijas pašėlusiai bombardavo Japonijos lėktuvai ir kanuolės.

Užsienio karininkai sako, kad japonai nesumušė chinų palei Soochow upę, plaukiančią pro Tarptautinę Dalį; ir chinai iš ten pasitraukė tik vengdami, kad

Mūsų draugių knyga "Virėja" jau gatava. Tai iš tikrųjų puiškus tos rūšies veikalas. Ne tik jame daug informacijų apie tai, kaip gaminti valgius, bet yra ir šiaip svarbių žinių apie maistą.

Kuri lietuvių šeiminkė "Virėja" įsigys, džiaugsis. Kaina tik \$1.

Amerikos Legiono "amerikonizmo komitetas" reikalauja mūsų šalies valdžios pašalinti iš Amerikos Manfred von Killinger, nazių generalį konsulą San Franciscioje.

Legiono žmonės mano, kad Killingeris čia eina pareigas ne konsulo, o šnipu, tyrinėjančio Amerikos laivyną Ramiajame Vandenyne. Be to, jis čia eina pareigas naujų propagandisto.

Už tokį žygių Legionas vertas pasveikinti!

Lapkričio 8 d. Ed. L. Keen, United Pressos, be kitko praneša iš Maskvos:

"Visi maskviečiai, kuriuos aš šios vizitos proga mačiau—apie du milijonus jų—yra gerai apsirengę ir veikiausiai gerai pasvalę, nes atrodo linksni...."

Kodėl jie nebus linksni? Juk jie švenčia 20 metų Lapkričio Revoliucijos sukaktuves. Jie šiomet turi geriausių derlių šalies istorijoje. Siemet socializmo šalis pagaminoma daugiau pramoninių gyvenimo reikmenų, kaip bile kada nors seniau.

O tas viskas juk eina jų, plačiųjų masių, naudai. Jie viešpatai savo šalies.

Tamas Mooney praneša, kad jo byla vėl keliamą ir aukščiausią šalies teismą.

Mooney nesitiki gauti pinigų iš niekur kitur, kaip tik iš darbo žmonių visuomenės.

Darbo unijos turėtų stoti pagalbon. Mūsų draugai, veikia darbo unijose, privalėtų tą klausimą susirinkimuose pakelti ir pasiūsty Mooney Gynimo Komitetui medžiaginės paramos.

Kitos darbininkų organizacijos—kultūrinės ir pašalpinės,—panašiai turėtų padaryti nevilkinant.

Aukos reikalinga siųsti: Tom Mooney Molders' Defense Committee, Box 1475, San Francisco, Cal.

Japonai neapsuptų juos iš pietų vakarų pusės.

Dabar chinai užima naujas pozicijas už kelių mylių į vakarus nuo Shanghai, ir stengiasi užkirsti priešams kelią į Nankingą, Chinijos sostinę.

Pirm pasitraukiant, chinai sudegino didžiųjų japonų audyklą Tovoda, išsaviusią \$7,000,000; padegė ir kitus pastatus, kad japonai negalėtų juos panaudoti karo tikslams.

40 Japonijos bombinių lėktuvų faktinai sunaikino Sunkianga, 70,000 ventų miesto ir geležinkelio centrą už poros dešėtkų mylių į pietų vakarus nuo Shanghai.

Japonai Suklastavo Neva "Roosevelto Planą"

Tokio, lapkr. 9.—Japonijos spauda, propagandos sumetimais, skelbia, būk prezidentas Rooseveltas įteikęs sekamą "planą" savo pasiuntiniui N. H. Davis'ui, išvykstančiam į devynių valstybių konferenciją Bruselyje, Belgijoje:

Chinija besalyginiai pripažįsta pirmiaujačius Japonijos biznio reikalus Chinijoje; Chinija turi tyliai pripažinti Japonijai Manchukuo kraštą; Japonija turi atsaukti visą savo armiją iš Chinijos, apart Japonijos ambasados sargų, ir turi būti sudaryta tarptautinė komisija, kuri žiūrėtų, kad sutartis Japonijos su China būtų vykdoma tokiomis sąlygomis.

Nubaustas Francijos Fašistų Galva Pulk. de la Rocque

Paryžius.—Francijos fašistų komandierius pulkininkas Fr. de la Rocque tapo nubaustas 3,200 frankų už apšmeižimą per spaudą grafo J. Pozzo di Borgo, kuris pirmiausia pats buvo to komandieriaus padėjėjas.

Byloje Borgo iškėlė aiškintėn, jog buvusioji Francijos valdžia su Andre Tardieu prieky atveį atvejais davė po 60,000 iki 150,000 frankų iš šalies izdo pulkininkui de la Rocque'ui už "patarnavimus" prieš kovojančius darbininkus. Taip atžagareivių valdžia, vpač 1932 m., apmokėjo fašistams už kruvinas riaušes prieš darbo žmones.

Paskui Liaudies Fronto valdžia panaikino de la Rocque'ov vadovaujamą fašistų organizaciją "Liepsnojantį Kryžių". Jos vietoj todėl jis isteigė fašistinę neva "Socialę Partiją."

Roma. — Fašistų valdininkai užginčija, kad Italija atšaukia bent kiek savo kareivių iš Ispanijos.

Krikščionių Bažnyčia Pašvenčiama Nazių Apeigoms

Torgau, Lutherio mieste, Vokietijoje, Rosenbergas, Hitlerio "aukščiausias filosofas ir poetas," užėmė vieną krikščionių bažnyčią, kurią jis "pašvęs" ceremonijoms nazių pagoniškos religijos-filosofijos.

Išžudyta 2,700 Haitiečių Port au Prince, Haiti.—Gretimos Dominican respublikos kareiviai ir šiaip "patriotai" išžudė jau 2,700 žmonių, daugiausia moterų ir vaikų, atvykstančių iš Haiti jieskot uždarbių.

Liaudiesiems atmuša Fašistų Atakas Šiaur-Ryčiuose

Hendaye, Franc.—Ispanijos pasienis. — Fašistai kelis kartus atakavo liaudiesiems prie Batanero ir Barastro, Aragon provincijoje, šiaur - rytiniame fronte. Liaudiesiems atkirto priešų atakas, ir pasivarė pirmyn arti Biescas, netoli Francijos rubežiaus.

Hendaye.—Fašistai praneša, kad jie nuolatinėmis atakomis privertė Katalonijos liaudiesiems milicininkus pasitraukti mylią atgal Sabinanigo srityje.

Sov. Protestuoja prieš Italijos Sutartį su Japonija ir Naziais

Roma. — Sovietų ambasadorius Boris E. Stein užprotestavo prieš Italijos sutartį su Japonija ir Vokietija. Ta sutartis pavadinta "prieš komunizmą," bet tiesiog atkreipta prieš Sovietų respubliką.

Sovietų ambasadorius nurodė Mussolinio užsieniui ministeriui G. Ciano'ui, kad Italija, pasirašydama tokią sutartį, padarė nedraugišką žingsnį prieš Sovietus ir sulaužė Italijos sutartį su Sovietais, pasirašytą 1933 m. rugsėjo mėnesį.

Manoma, kad Sovietai, todėl, atsauks tą sutartį su

Italija. Bet Mussolinis netiki, kad Sovietų Sąjunga nutrauks diplomatinis ryšius su Italija. Prisimena, kad Sovietai nenutrukė diplomatijos santykių su Vokietija ir Japonija, kada įdvi 1936 m. pasirašė sutartį "prieš komunizmą."

Fašistuojantis N. Y. Times korespondentas Arnaldo Cortesi iš Romos praneša, kad Mussolinis šiuo tarpu nenorėtų karo su Sovietais. Jis turi "pilnas rankas darbo" malšinti Etiopijos sukilimus ir visomis galimomis jėgomis stiprinti Ispanijos fašistus.

DERYBOS DEL APVIENIJIMO CIO SU DARBO FEDERACIJA PADARĖ ŽYMIOS PAŽANGOS

Washington. — "Jau gana daug pažengta pirmyn," sako George Harrison, pirmininkas Amerikos Darbo Federacijos atstovų, dalyvaujančių derybose su Industrijinių Unijų Organizavimo Komiteto (CIO) delegatais, dėl tvieju organizacijų apvienijimo.

Svarstoma, kokioms pramonėms pripažinti industrines CIO unijas, o kokiose palikt senoviskas nedideles, amatines unijas. Darbo Federacija padarė jau tiek nusileidimo, kad sutiko skirt bendras su CIO pagalbinės komisijas, kurios tyrinėtų ir patartų, kur privalo būti didžios industrines unijos, o kur amatinės.

Jokios sutarties dar nepadarėta, bet atrodo, kad einama santaikos pusėn. Faktas, kad CIO suorganizavo darbininkus į didžias industrines unijas plieno, gumos, automobilių ir kitose pamatinėse pramonėse verčia Federacijos vadus daryt nusileidimų.

Madrid. — Ispanijos respublikiečiai užgrobė fašistų amunicijos sandėlių pietiniame Madrido fronte.

Boston, Mass. — Naujasis Amerikonų Legiono komandierius D. J. Doherty, kalbėdamas Melrose High School svetainėje, šaukė mokinius kovon prieš komunizmą.

Scranton, Pa.—Deģa angliakasykla 250 pėdų po North Scranton Junior High Schoole. Pavojuos moikiams, sako valstijiniai inspektoriai.

Wurtembergo provincijos nazių valdžia, Vokietijoje, uždraudė mokyklose senąjį Biblijos testamentą kaip grynai žydišką.

Shanghai, lapkr. 9.—Skaitliuojama, kad japonai savo oro bombomis yra išžudė 6,000 nekariškių gyventojų Shanghaijū.

Brandenburge, Vokietijoje, naziai įkalino šimtą protestonų religijos veikėjų už pinigų kolektyvumą bažnytiniam tikslams.

Žuvėdros Naikina Šarancius Managua, Nicaragua. — Šaranciai (skeriai) per kelis mėnesius sunaikino pusę bovelnos, kukuruzų, pupų, ryžių ir kitų pasėlių laukuose, šioje Centralinėse Amerikos respublikoje.

Paskutiniu laiku žuvėdros surija didelį daugį šarancių.

ŽINIŲ ŽINELĖS EXTRA!

JAPONŲ ARMIJA GRASINA SOVIETAM

Tokio, lapkr. 9.—Bepusisčių šalių karininkai temytojai patvirtina, kad Japonija telkia galingiausia armiją į Manchukuo, pasienien Sovietinio Sibiro. Spėja, kad Japonija rengiasi nutraukti diplomatinis ryšius su Sovietais.

Kiti sako, kad Japonija, mobilizuodama savo armiją Sibiro pašonėj, nori padaryt spaudimą Sovietams, kad jie panaujintų sutartį su Japonija dėl žvejybos sovietiniuose vandenynė.

JAPONŲ - CHINŲ KARO EIGA

Shanghai, lapkr. 9.—Chinai praneša, kad dar laikosi Shanghaius dalyse Pootunge ir Nantao.

Japonai sakosi jie užėmė Sunkianga, 17 mylių į pietus nuo Shanghaius.

6,000 chinų kareivių, apšupti Shanghaijū, pasižada iki mirties kovot prieš japonus.

Peiping, lapkr. 9.—Japonai jau užėmė Taiyuaną, šiaurinės Shansi provincijos sostinę.

Italijos Sutartis su Japonija Drasina Nazius

London, lapkr. 9.—Anglų valdžia supranta, kad Hitleris, pritraukęs Italiją prie bendros karinės sutarties su Japonija ir Vokietija, juo drasinai reikalauja kolonijū iš Anglijos ir Francijos.

Madrid.—Liaudiesiems bombarduoja fašistų susisiekimo linijas su Teruel.

Laukiama Didžiū Karo Veiksmų Ispanijoje

Madrid.—Ispanijos spauda numato, kad greitai laiku prasidės svarbiausi įvykiai karo fronte su fašistais: liaudies armija ir fašistai rengiasi prie didžiū žygių.

Užsienio karo temytojai, tačiau, supranta, kad bent iki pavasario Ispanijoje nebūna kova nulemta nei vienon nei antron pusėn.

Spėjama, kad Mussolinis mobilizuoja didelę armiją atkeršyt liaudiesiems Guadalajaroje, kur jie andai taip pragaistingai ištaškė italų juodmarškinis Brihuegoj.

VYRIAUSIO TEISMO SPRENDIMAI

Washington. — Jungtinių Valstijų Vyriausiasis Teismas kol kas vengia spręsti, ar sėdėjimo streikai yra teisėti ar "priešingi" konstitucijai.

Vyriausiasis Teismas penkais balsais prieš keturis atmetė apeliaciją valdiškos Darbo Santikių Komisijos, kuri reikalavo panaikint Delaware-New Jersey Ferry kompanijos sutartį su savo kompaniška unijėle, kaipo neteisėta. Naujas teisėjas H. L. Black balsavo už panaikinimą tos geltonos sutarties.

Teismas dauguma balsų nusprendė, kad valdžia neturinti teisės taksuot kompanijas už "dovanas" savo viršininkams.

Vyriausiasis Teismas atmetė naujus skundus, reikalaujančius pašalinti teisėją H. L. Black iš to teismo.

ŠKEBŲ "KARALIUS" BUS TEISIAMAS

New Haven, Conn.—Federalis apskrities teismas atmetė Remington-Rand rašomųjų mašinėlių kompanijos reikalavimą panaikint kaltinimus prieš tos kompanijos prezidentą J. H. Randą ir prieš gengerių-skebų "karalių" P. Bergoffą. Jie įkaltinti, kad gabendami tuos gengerius iš įvairių valstijų, sulaužė federali Byrnes įstatymą prieš streiklaužius.

Roosevelt Sveikino Sovietus 20 Metų Sukakty

Washington. — Jungtinių Valstijų prezidentas Rooseveltas pasiūtė sveikinimo kablegramą Michailui Kalininui, prezidentui Visos Sovietų Sąjungos Centro Pildančiojo Komiteto, sveikindamas Sovietų 20 metų sukaktuvėmis:

"Leiskite man išreikšti jūsų ekselencijai šio sukaktį sveikinimus ir mano geriausius linkėjimus gerovei jūsų šalies žmonių."

Anglų Valdžia Teisina Savo Rysius su Generolu Franco

London. — Darbiečiai atstovai Anglijos seime atakavo valdžią už "keliaklupščiavimą prieš fašistų šalį" ir už nedraugiškumą linkui Francijos. Darbiečiai smerkia Anglijos valdžią, kad jina siunčia savo politinius agentus į generolo Franco valdomą Ispanijos dalį.

Nors užsieninis Anglijos ministeris E. Eden tvirtino, būk tie pasiuntiniai vyksta pas Franco tik prekybos tikslais, darbiečiai nurodė, jog tuomi Anglija faktinai pripažįsta Franco "valdžią." Jie taipgi kritikavo Anglijos valdovus už tikių ryšių sumezgimą su Ispanijos fašistais, visai neatsiklausiant Francijos.

Atsakydamas į tai Eden pareiškė, kad Anglija palaikanti ir palaikysianti stiprius draugiškumo santikus su Francija.

Seimas 241 balsų prieš 101 užgyrė valdžios politiką.

Tokio, lapkr. 9.—Pranešama, kad Sovietai siunčia per Išlankinę Mongoliją daugiau lėktuvų ir ginklų Chinijai.

ORAS

Šiandien būsą giedru ir vėsu, sako N. Y. Oro Biuroras.

Vakar temperatūra 61. Saulėtekis 6:36; saulėlydis 4:44.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

Table with subscription rates for United States, Foreign countries, Canada and Brazil, etc.

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Paikus Draugių Pasidaravimas

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos moterų skyriaus knyga "Virėja" jau gatava ir platinama. Knyga turi 224 puslapius, o parsiduoda tiktaži už vieną dolerį.

Neigi, mes jaučiame, tos draugės, apsidžiaugę su "Virėja", neis ramiai ilsėtis. Jos mano, kad ši knyga joms duos kelatą šimtų dolerių, kuriais jos neužlgo galės pasibrėžti kitą gražią darbą.

"Šviesos" No. 4

Jau išėjo tos pačios Literatūros Draugijos organo "Šviesos" ketvirtas numeris. Šio numerio išleidimas paskubinta tuo tikslu, idant sūspėjus paminėti Sovietų Sąjungos dvidešimties metų gyvavimo sukaktį.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Labai mažai "Laisvėje" ir kitoje mūsų spaudoje buvo rašyta apie bedarbių apskaitymą, kurį Washingtono valdžia yra pasijomus pravesti.

1. Laiskanešiai išnesios ir išdalins visiems žmonėms tam tikras blankus, kuriuose, be rodo, yra apie keturiolika klausimų.

2. Jei kam blanka arba klausimai pasirodytų neaiškūs, tas gali kreiptis į artimiausią paštą ir ten gaus paaiškinimą bei išraškinimą.

3. Tie, kurie turi darbus ir pinai dirba, neprivalo pildyti

Ir Smetonai Patarnausi ir Gražas Gešefo Pasidarysią

Chicagos naujieniečiai sugalvojo siūsti Lietuvon pas smetonininkus pasisvečiuoti ir pagastoliuoti savo vadovaujamą chorą—Pirmyn. Jie sako, jog tai bus tikrai garbingas žygis lietuviškos kultūros reikalais.

"Aš pirmiau maniau, kad Pirmyn choro važiavimas turi kokį nors kultūrinį tikslą, bet kaip dabar patyriau, tai apart to, kad fašistai nori pasinaudoti juo savo įtaka plėsti ir dėl to pasiūlė \$3,000 kelionei; Naujienos, kurios turi Amerikos Svedų kompanijos laivakorčių agentiją, irgi tuo važiavimu labai suinteresuotos.

Kaip aš patyriau, tai tulas Cunard Line kompanijos agentas, gyvenęs Chicagoj, sužinojo apie Pirmyn choro misiją. Tuoj suradęs Steponavičių ir jam pasiūlė pusetinti riebę komisią.

Pirmadienio Naujienų laidoje skaičiau korespondenciją. Joje sako, kad Bukšnaitis sutaukęs. Bet ką sutaukė, tai nežinau.

Tačiau girdėjau iš patikėtinų šaltinių ve ką. Viena laivų agentija pasiūlė K. Steponavičiui \$800 dėl "publicity". Jis gali tuos pinigų sumaudoti, kaip jam patinka.

Jis mojasi pats tą misiją tvarkyti, pats pirkti laivakortes, o Naujienoms \$800 pasiūlė tik už garsinimus.

Suprantama, įvyko kivirčiai. Sakoma, Bukšnaitis atvyko suderinti besikivirčiuojančius. Jis gyrėsi sutaukęs. Girdi, jam nesvarbu kas pirsks laivakortes, bile pirsks iš jo kompanijos.

Kokis padalinimas pelno tarp Steponavičiaus ir Naujienų bus, neteko sužinoti.

Pataria Šaudyt Neatsargius Automobilistus

Buffalo, N. Y.—Miesto Saugumo Komisija atsikreipė į gyventojus, kad duotų nurodymų, kaip suvaldyti kriminaliai neatsargius automobilistus, kurie savo mašinomis jau siemet užmušė 112 žmonių Buffaloy.

Viena moteris patarė tokį automobilistą atvesti į artimiausią policijos nuovadą ir sušaudyti. Sako, jeigu taip būtų nubausta dešėtkas ar tuzinas žmogžudisčių automobilistų, kiti greit pasitaisty.

Jinai taipgi pataria guldyti į grabą kiekvieną automobilio vairuotoją, taip nutraukt jo fotografiją ir pripilint tokį paveikslą automobilio priekyje, kad vežikas nuolat atsimintų, kas jam atsitiks, jeigu jis savo mašina užmuš žmogų.

Washington, lapkr. 8.—Valdiška laivų komisija žada reikalauti Kongreso išleisti įstatymą suvaldyti streikus Amerikos laivuose.

Sov. Sąjungos Žinios

Yra 38,300,000 Mokinių

"Pravda" rašo, kad Rusijoje, 1913 metais, visas mokyklas lankė tik 8,100,000 vaikų ir studentų. Sovietų Sąjungoj, 1936 metais, buvo mokyklose jau 38,300,000 vaikų ir studentų. Vaikų lankančių mokyklas skaičius paauo 4.7 kartus, o aukštesnių mokyklų studentų net 18 kartų.

Cukrus ir Konservai

Rusijoje, 1913 metais, pagaminu 1,347,000 tonų cukraus. Caristinė cukraus gamyba buvo didelė, nes ji buvo daugiausiai caro rankose. Bet Sovietai 1936 metais pagaminu 1,998,000 tonų.

Konservų tais pat metais buvo prie caro pagaminta 93,000,000 bonkų ir dėžučių. Sovietai, 1936 metais, pagaminu 1,266,000,000 bonkų ir dėžučių, arba 13.6 kartų daugiau, kaip prie caro.

Dirba 8,492,000 Moterų

Sovietų Sąjungoj, 1936 metais, industrijoj, ligoninėse ir patarnavime dirbo 8,492,000 moterų ir merginų. Abelnai industrijoj moterys sudaro 34 nuošimčius darbininkų; apšvietos įstaigose—56 nuoš. ir sveikatos skyriuje—72 nuošimčius.

Fondas Socialio Draudimo

1936 metų gale Sovietų Sąjungos darbininkų socialio draudimo fondas siekė 26,462,200,000 rublių. Kiekvienas senatvė, ligoje ir nelaimėj yra apdraustas.

Pirmiau ir Dabar

Rusijoje, 1913 metais, dvarponių rankose buvo 600,000,000 pūdų grūdų. Kulokai turėjo—1,900,000,000 pūdų, o viduriečiai ir biedniokai valstiečiai bendrai visi—2,500,000,000 pūdų.

Dabar, 1936 metais, sovchozai suėmė 655,800,000 pūdų grūdų; kolchozai—4,554,800,000 pūdų ir atskiri valstiečių ūkiai—275,700,000 pūdų.

Kas Valdė Žemę?

Prie caro valdžios visi valstiečiai turėjo 214,700,000 hektarus žemės; dvarponiai, caras, jo giminės turėjo savo namuose 152,500,000 hektarų geriausias žemes. Daug žemės valdė klištoriai ir bažnyčios. Girios priklausė ponams ir carui. Ežerai taipgi jiems.

Dabar sovietiniai ūkiai užima 51,100,000 hektarus žemės; kolchoznikai turi 370,800,000 žemes.

Caristinėj Rusijoje buvo 367,200,000 hektarų dirbamos žemės. Sovietų Sąjungoj, su gegužės 1 d., 1937 metais, buvo 421,900,000 hektarai arba ant 54,700,000 hektarų padaugėjo. Geriau įdirbama, prižiūrima žemė daugiau duoda produkto.

Nyksta Vargas

Caristinėj Rusijoje buvo 35%

Činijos Kwangsi provincijos generalas Li Tsung-jen. Jis siūlo Nankingo valdžiai tris milijonus vyrų karių prieš Japoniją. Jo komandoje randasi 200,000 armija.

Grūdų Kalnai

Siemet Sovietų Sąjungoj yra suimta du kartus tiek grūdų, kaip prieš revoliuciją. Apskaičiuojama, kad suimta iki 6,800,000,000 pūdų grūdų. 1936 metais kolchoznikai valdžiai pardavė 186,000,000 pūdų grūdų. Siemet parduos daugiau.

Pakelia Algas Darbininkams

Pranešama, kad Sovietų Sąjungos valdžia pakelia darbininkams algas. Kol kas smulkmenų dar stoka, bet Associated Press korespondentas sako, kad algos bendrai pakeliamos ant 600,000,000 rublių į metus laiko.

Koncentracijos Stovykla Kretingoje

(Nuo mūsų spec. koresp.)

Naujas fašistinis, nedemokratiškas Lietuvos seimas atliko savo tautai didelį "nuopelną", jis priėmė įstatymą apie priverstinį darbą stovyklas Lietuvoj. Tai labai nevykęs vokiškų hitlerininkų p a m ēgdžiojimas. Teismų apsjungę į kolchozus, turi mašinas, įvairiausius apdirbimo įrankius, arklis ir kitus gyvulius. Sovietų šalyj dar yra 1,400,000 atskirų valstiečių ūkių, kurie kol kas nestojo į kolchozus.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės. Dovanomis tarsi pasityčiojant vadinamas atlyginimas už darbą. "Dovanos" mokamos iš vidaus reikalų ministerijos skirtų

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Per mėnesį gali išsiųsti tik vieną laišką. Susirašinėti laiškais galima tik su žmona, tėvais, vaikais, broliais ir seserimis. Pasimatyti galima irgi su tais pačiais sąlyk per 2 savaites nustatytomis dienomis po 15 minučių. Už darbą nieko nemoka, nors taisyklėse pasakytą, kad už ypatingą darbštumą stovyklos viršininkas gali skirti pinigines dovanas, bet ne daugiau, kaip 25% to asmens atlikto darbo vertės.

Darbininkė ir Šeiminkė

Knyga "Virėja" Jau Siuntinėjama

Knyga "Virėja" jau atspausdinta ir siuntinėjama. Tikimės, kad visi iki šiol gautieji užsakymai bus išpildyti šią savaitę.

Nuo šio laiko knygos kainą jau bus \$1, o ne 75 centai, kaip kad buvo užsakantiems išanksto.

Kaip Siuntinėjama?

Knygos daugiausia siunčiamos kolonijai veikėjams, kurie užrašė prenumeratas, nes jie yra pasižadėję išdalyti jas prenumeratoriams. Jie nuėmė didžiulį darbą ir lėšas nuo mūsų pečių. Siuntinėjimas po vieną knygą atskirai būtų lėšavęs ne dešėtkais, bet šimtais dolerių daugiau. Užsirašiusieji, kuriems galima, prašomi palengvinti tų mūsų gerųjų darbuotojų našta, nuneinant patiemis atsiimtą knygą pas tuos draugus ar drauges, per kuriuos užsirašė.

Tūloms mūsų veikėjoms taip pat pasiuntėms knygas išdalinimui sulgyg nuožiūros, be jų specialio pažymėjimo taip daryt. Mums atrodo, kad viena kita, per įvairius darbus, galėjo užsimiršt-tai paminėt laiške ir kad tos draugės, kurios nugalėjo sunkenybes gavime tiek daug prenumeratų, taip pat nugalėjęs ir išdalinime knygų, nors ir reiks padėt daug darbo. Iš anksto atsiprašome, jei kam tuo būdu uždėjome nepakeliamą našta.

Kokia Ta Knyga?

Knyga "Virėja" turi 224 puslapius. Randasi 24 skyriai, kurių kiekviename atskirai sudėta tam tikrų rūšių valgiai: sriubos, mėsos, žuvis, padažai, užkandžiai, vinigretai, silkės, blynai, kiaušiniai, bulvės, pudingai, gėrimai, pyragai, pyragaičiai, duonos, liukrai (icingis), pajai, saldainės, daržovės, konservai, kisieliai (jellies), sūriai, botanikos žodynėlis, mažmožiai.

Knygoje yra lentelė, kurioje akies žvilgsniu matai, kiek kuriame maisto produkte yra vitaminių, kiek jie sumažėja ilgai verdant, kiek trumpiau, kiek kept, ir taip toliau. Parodoma pavelsklais ir skaitinimais įvairios maisto rūšys ir juose gaudamąjį mišra angliavandžių, fosforo, geležies ir vario, proteinų. Paduodama maisto suviršinimo laikas.

Knygoje telpa 435 receptai skirtingiems valgiams ir keliolika bendrų patarimų bei lentelių, paprastų ir iliustruotų.

Knygos Leidėjai

Knyga išleido Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Moterų Skyrius. Knygą medžiagos surinkimo ir sudėgavimo didelį darbą atliko žymioji lietuvių veikėja K. Petrickenė. Jai bendradarbiavo virš 20 žinomų šeiminkinių. Knygos prenumeratų ir finansų tvarkyme daug darbo padėjo knygos sekretorė E. Vilkaitė. Gi šimtai mūsų draugių ir draugų dešėtkuose miestų, miestelių ir farmų iš anksto surinko arti pusantro tūkstančio prenumeratų, sukeldami knygos išleidimo lėšoms virš tūkstančio dolerių, be ko nebūtume galėjusios, išleisti knygą.

Gaila, kad dėl stokos vietos negalėjome suminėti pačioje knygoje visus tuos darbuotojus, dėka kurių pasidaravimui įsigijome tą taip senai pageidautą šeiminkinių draugę ir patarėją. Turėjome tenkintis tik kampele atžymėjimu šimto su virš pasidaravusių daugiausia.

Paskiausia Gautos Prenumeratos

Baigiant knygos spausdinimą, dar gavome su prenumeratomis sekamus laiškučius:

FITCHBURG, MASS.

Brangios Draugės:
Prisiunčia jums \$7.50 už 10 knygų "Virėja." Malonėkit siųst visas knygas mano vardu, o aš jas išdaliniau.
Draugiškai, O. Samulėniėnė.

COAL CENTER, PA.

Gerbiamos Draugės:
Prisiunčia \$1.50 už 2 knygas "Virėja," kurias prisiųskit sykiu su mano knyga, aš tom draugėm priduosiu. Labai gaila, kad daugiau negalėjau gauti prenumeratų, ba mūsų kolonija nedidelė. Vienos moterų skaityt nemoka, o kitos turi jaunų mergaičių, tai, žinoma, visokių angliškų knygų turi, o lietuviškų neskaityt.
Draugiškai, Pranė Kubilskienė.

CLEVELAND, OHIO

Gerbiama Drauge:
Čia prisiunčiu dar vieną prenumeratą knygos "Virėja." Prašau visus mano užrašytas knygas prisiųskit mano vardu.
Draugiškai, M. Valenta.

Knygos Platėjimas

Dabar dar liekasi knygos platėjimas. Tai taip pat didelis darbas ir jis reikalinga pradėt dabar. Žinoma, jis bus kur kas smagesnis už rinkimą prenumeratų, nes dabar turime ką parodyt—už dolerį duodam naudingą knygą, labai reikalingą šeimoms sveikatai ir ūpu susidomėjusios šeiminkinės virtuvės. Sunkiauo buvo dirbt, kol knygos nebuvo ir negalėjom užtikrinti atsakyt, kada bus. Tik stebėtinai didelė mūsų d-gių ir draugų įtaką masėse, už masių pasitikėjimas mūsų darbuotojais leido atlikt tokį milžinišką darbą.

Knygai užsakymus galima siųst adresuojant: "Virėja", 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Platintojams nuošimtis dar nenustatytas, bet jis bus duodama kaip galint geriausias. Už knygą surinkti pinigai, padengus išleidimo lėšas, bus panaudoti moterų organizavimo ir švietimosi reikalams. O tai yra viena iš svarbiausių mūsų problemų. Dėlto mes tikimės, kad knygos platėjime susilauksime tokios pat gražios mūsų veikėjų kooperacijos, kokios susilaukėme knygos išleidimui.

Baigiant šį didelį darbą, noriu tart padėkos žodį, kaip knygos komisijai, kuri rūpestingai vedė centralinį darbą, taip ir šimtams mūsų draugių ir draugų, kurie pridėjo petį prie rato užrašinėjimu ir užsirašymu knygoms, taipgi aukomis.
ALDLD Centro Moterų Kom. Sekretorė, S. Sasna.

Binghamton, N. Y.

ALDLD 20-tos kuopos Moterų Skyriaus spalio mėn. susirinkime, buvusiame pas d. M. Zvirblienę, narių dalyvavo nemažai ir visos diskusavo apie šiu dienų bėgančius reikalus. Pravesta gerų tarimų. Gavimui naujų skaitytojų dienraščiams "Laisvei" ir "Vilniai", taipgi naujų narių į Moterų Skyrių, nutarta darbuotis bendrai su ALDLD 20-ta kuopa.

Paukuta \$3 Liaudies Partijai (Peoples Party). Išrinkta 11 darbininkų dienraščiui "Laisvei" rengtam bankietui. Išduoti įvairių komisijų raportai. Pionierių parengimo komisija raportavo, kad pasisekė neblogiausia (pelno liko \$8.11). Dėkavojame visiems rėmėjams ir dalyviams.

Nutarta turėti draugišką vakarėlių visų Moterų Skyriaus narių, kviečiant ir ne nares. Kalbėta už suorganizavimą bendrai su kitatautėmis Priešfašistinės Lygos skyrius. Komisija pranešė, kad yra susiorganizavęs slavų moterų IWO skyrius ir mūsų ALDLD 20-tos kuopos Moterų Skyrius kreipsis pas drauges slaves, taipgi ir kitas moterų organizacijas, kad jos pagelbėtų suorganizuoti Lygą Prieš Karą ir Fašizmą. Mūsų skyrius pasiryžęs dėt visas pastangas, kad būtų suorganizuota virš minėta lyga ir veikiama platesne papėde, o ne vien siaurame lietuviškame ratelyje, kaip ligi šiol.

Visos Moterų Skyriaus narės prašomos gauti "Laisvei" ir "Vilniai" naujų skaitytojų, taipgi atnaujinti prenumeratas Moterų Skyriaus vardu, o ne pavienių ypatų vardu. Ap-lankykim ir kalbinkim katalikus ir abelnai visų pažiūrų lietuvius darbininkus užsirašyti darbininkų dienraščiui. Ypač dabar mes tą galime padaryti, nes turim naujų darbiščių draugių Moterų Skyriuje. Tad, visos draugės į darbą, o pasekmes turėsime geras.

Skaityta apysaka iš didvyriškų Ispanijos liaudies kovų "Jie Nepraėis". Skaitė d. O. Noreikienė. Po viskam, d. Zvirblienė vašino su gardžiais užkandžiais ir kava. Ačiū jai. Mūsų Moterų Skyriaus susirinkimai yra įdomūs ir patraukiant, mūsų narės lanko juos noriai. Kreditas d. O. Ki-reilienėi, kuri, turbūt, toliausiai už mus visas gyvena, bet veik į kiekvieną susirinkimą atsilanko, taipgi ir visos kitos draugės dalyvauja.

(Ši kor. atsiųsta seniau, bet per šio Sk. vedėjos neapsižiūrėjimą suveluota įtarpinti, dėlto tūlos kor. dalys trumpin-

ta arba visai apleidžiama. Ved.)
Mot. Skyriaus Korespondentė,
J. K. Navalinskienė.

Jersey City, N. J.

Jieško Perskyrų

J. Gerulis, gyvenantis 15 Lexington Ave., jieško perskyrų nuo savo pačios. Prie teisėjo Thomas J. Stanton dalykus Gerulis aiškino taip. Jo moteris Magdalena Gerulienė, ap-leido namus 1933 metais, išvykdama į Lietuvą, duodama prižadą, kad sugrįš į mėnesį laiko, tačiau nesugrįžė ir tik dabar jieško teismo keliu sutvarkyti nuosavybę, kurią Gerulis turi.

Gerulis aiškina toliau, kad jisai davęs Magdalenai Gerulienėi, savo moterei, kuomet ji vyko į Lietuvą, \$400. Iš Lietuvos jo moteris jam rašė, kad ji nori parvykti į Ameriką, bet jai trūksta pinigų. Ji-sai ir vėlė jai pasiuntęs \$200, bet ji nesugrįžė.

Gerulis buvo Lietuvoj 1930 metais, susipažino su ja, padarė reikalingus dokumentus, parsitraukdamas ją į Ameriką ir 1931 metais apsiėdė. Jo moteris M. Gerulienė Lietuvoj esanti advokatė ir turi darbą klerko prie aukščiausio teismo Kaune. Magdalena Gerulienė trečiadienį, rugsėjo 27 d. išvyko atgal į Lietuvą.

Apsivėdė

Vincas Hintca, gyvenantis Hobokene, N. J., apsiėdė. Vestuvės įvyko spalio 23 d. su bažnytinėmis ceremonijomis. Tą pačią dieną apsiėdė ir Kazlauskaitė, tačiau jos gyvenimo draugo pavardės neteko patirti. Šliūbą ėmė irgi bažnyčioje.

Martynas Staniulis, 138 Pavia Ave., Jersey City, užsirašė "Laisvę". Staniulis turi užėigą ir išrandavoja automobilius vestuvėms, šermenims ir kitokiems pasilinksminimams. Tie, kuriems reikalinga automobiliai paranduoti kokiam tikslui, kreipkitės prie M. Staniulio aukščiau pažymėtu adresu.

Zengiam Pirmyn

Šiais metais nors lėtai, bet zengiam pirmyn. Jau gauta keturi nauji "Laisvei" skaitytojai, nors tai mažai, bet kaip dėl Jersey City lietuvių skaičiaus, nėra taip bloga. Vajaus laiku drg. J. B. Paserpskis, kuriam "Laisvės" administracija pasuntė skaitytojų sąrašą, turi padirbėti. Aš, kaippo vienas iš tų, ką esu skolingas dienraščiui skaitytojais, turiu darbo su kitos kolonijos skaitytojais.

Well, ištikrųjų yra mūsų tarpe gerų judėjimui žmonių, bet dėlėi kokių tai priežasčių neprenumeruoja dienraščio "Laisvės". Draugai! Siame vaju-jų turite tai padaryti, už-

sirašyti "Laisvę", kitaip jūs atsiliksėte su žinomis apie darbininkų judėjimą lietuvių tarpe Jungtinėse Valstijose ir, prasižengėte prieš darbininkiškus principus neremdami savo spaudos.

Jau žieminiai parengimai susikraustė į svetaines. Pobažnytiniam sklepe įvyksta pramogu. Buvo parapijos balius, vyčių ir Jurginės balius. Tačiau, kaip pasirodo, Laisvės Draugija dar neturi tikrai dienos pasiskyrusi. Teatras, kuris buvo proponuojamas suvaidinti lapkričio 21 d., neįvyks. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 133 kuopa su Laisvės Draugija turi surasti būdus kokiai pramogai kitą tinkamą dieną.

K. Biuras.

LIETUVOS ŽINIOS

Lietuvos Užsienio Prekyba Per Tris Metų Ketvirčius

Naujausiais Centralinio Statistikos Biuro duomenimis, šiemet rugsėjo mėn. iš Lietuvos į užsienius įvairių prekių išvežta už 20,573,100 (1936 m.—15,557,200) Lt., o įvežta—20,033,400 (1936 m.—14,261,500) Lt. Tačiau per pirmuosius 9 mėnesius Lietuvos išvežimas šiemet siekia 148,295,400 Lt., o praėjusiais metais per tą patį laiką—137,621,300 Lt. Tuo būdu šiemet išvežimas yra per 10,6 mil. Lt. didesnis, negu 1936 m.

Kartu yra padidėjęs ir įvežimas, kuris net yra prašokęs išvežimą. Šiemet per 9 mėn. įvairių prekių iš užsienio įvežta už 155,525,500 Lt., o praėjusiais metais—tik 109,843,000 Lt.

Kauno Rabinatui Neklusnūs Vilijampolės Pamaldūs Žydai

Vilijampolėje žydų daugumos savo laiką buvo išrinktas rabinu, tūlas Zusmanavičius iš Jėruza-tės. Tų rinkimų vaisiais Kauno rabinatas nebuvo patenkintas ir Vilijampolės rabinas buvo patvirtinti tiek Zusmanavičius, tiek jo konkurentas Osovskis. Rabinas Zusmanavičius neseniai buvo pakviestas rabinu į Ukmergę ir jo Vilijampolės šalininkai pakvietė naują rabiną iš Daugpilio. Tačiau, rabinatas jo kol kas nepripažįsta, lygiai kaip ir nepripažįstamas naujai pakviestas Šančių rabinas. Dėl to, tikinčiųjų žydų tarpe prasidėjo naujos rietenos.

Rinks žinias apie Lietuvoje Esančius Molynus, Kalkynus, Smėlynus ir Žvyrynus
Kainų tvarkytojo įstaiga nutarė ir pradeda rinkti smulkias žinias apie Lietuvoje esamus molynus, kalkynus, smėlynus ir žvyrynus. Minėtos žinijos bus renkamos per seniūnus, valsčių savivaldybes ir apskričių statybos technikus.

"Nesikišimo" Komisija Nori Siųst Tyrinėtojus Ispanijon

London.—Duguma narių "nesikišimo" sub-komisijos kreipiasi į generolą Franco ir į Ispanijos respubliką, kad prisiimtų komisijos pasiuntinius tyrinėti, kiek Franco'ui tarnauja Italijos ir Vokietijos armijų ir kiek už respubliką kovoja tarp-tautinių liuosnorių.

Anglija siūlo tuoj svirstyti pripažinimą karo teisių fašistams. Sovietai reikalauja atsaukt iš Ispanijos visus svetimšalius kareivius pirm, negu šnekėt apie karo teises.

KAIP TURČIUS MURPHY MYLI SAVO VARDĄ

Cambridge, Mass. — Iš turčiaus Wm St. Murphy'o fondo paskirta po \$2,250 šešiams Harvardo Universiteto studentams, turintiems Murphy pavardę, ir dar dviem Murphiam po \$450.

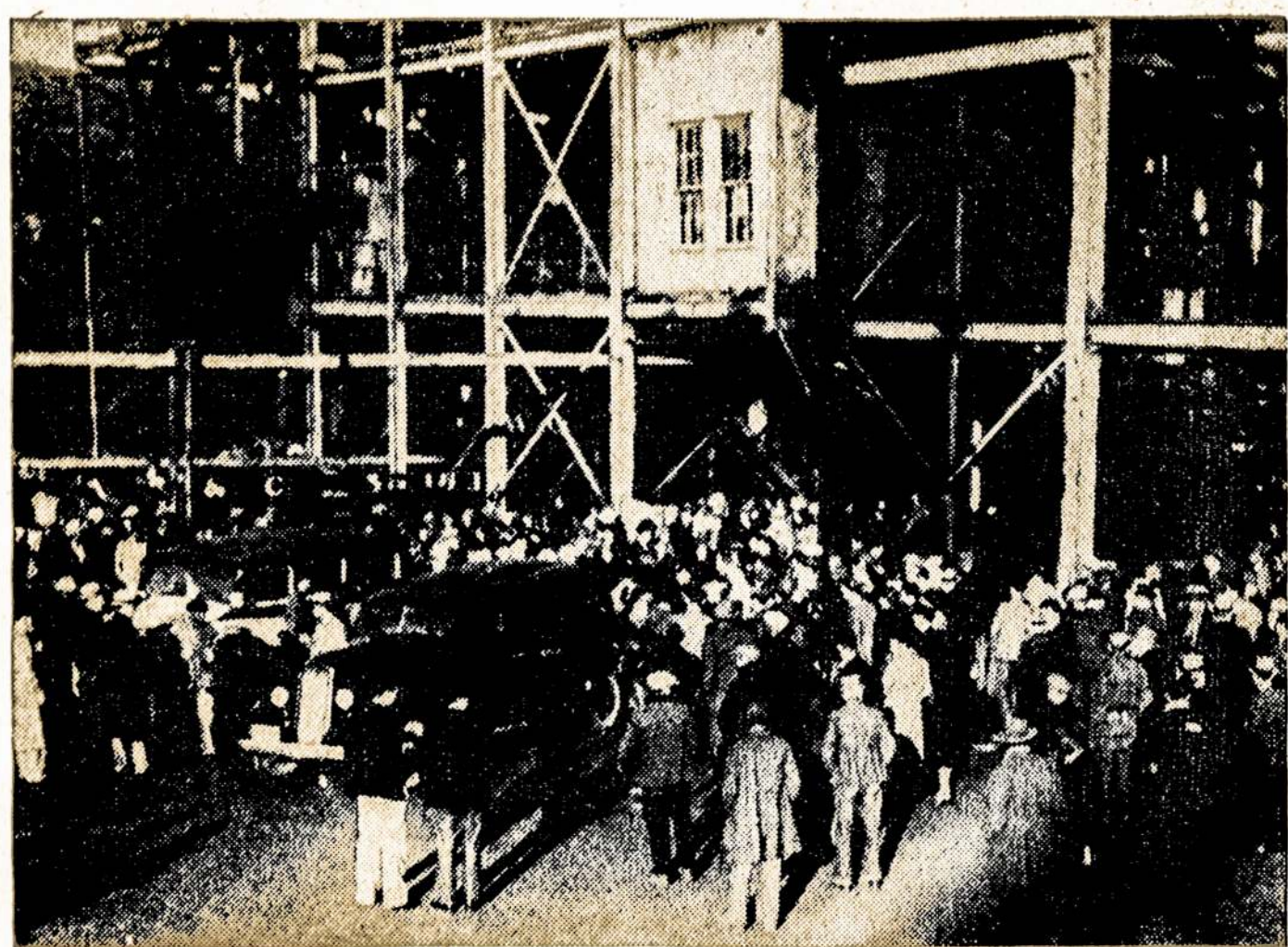
JOHN VALEN
321 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Aukštos Rūšies Restauracija
Puikiai įrengta vieta pasilinksminimams Amerikos Išdirmimo ir Importuotos
DEGTINĖS IR VYNAI
GERIAUSIŲ BRAVORŲ ALUS IR ELIUS
Skersai gatvės nuo Grand Paradiše Salės
321 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Kampas Havemeyer St.
Telefonas: EVergreen 7-9851

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA
417 Lorimer St., Brooklyn, "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršienė; gaspadoriškai nuvirtti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

PHONE PULASKI 5-1090
FLUSHING RUSSIAN and TURKISH BATHS, Inc
29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y.
OPEN DAY AND NIGHT
Managed by RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day and night Saturday Night 75c
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS Mon. and Tuesday from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents.
GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS GRAZIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAM ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, už eikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakariėnė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdara nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevatorio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausias rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įrašyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661 arba užsiekite pasikalbėti į ofisą
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Grand St.
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Tai vaizdas prie kasyklos Mulga, Alabamoje. Susirinko mainieriai, jų žmonos ir vaikai, kuomet išgirdo, kad kasykloje įvyko eksplozija ir užgriuvo 33 mainierius. Nusiminimas, vaito jimas ir ašaros...

Asmeniškų Gabumų ir Darbo Reikšmė prie Socializmo

Darbas Tapo Garbės ir Pasididžiavimo Ženklu; Nei Tautinė Bei Rasinė Kilmė, Nei Lytis Nebestovi Skersai Kelį Pakilimui Į Pacias Gyvenimo Aukštumas

F. Konstantinovas

Genialus Bethovenas savo laiške, rašytam kunigaikščiui Lichnovskiui rašė:

„Kunigaikšti, tuo kuo esate jūs, dėkote atsitikimui ir kilmėi. Tuo kuo esu aš,—dėkoju tikrai pats sau. Kunigaikščiu yra ir bus tūkstančiai, Bethovenas gi—tikrai vienas.“

Šitas laiškas, pilnas pykčio ir neapykantos, buvo parašytas atsakant į tuos žveidimus, nouskraudas, nužeminimus didžiojo kompozitoriaus iš viešpatujančios klasės atstovų pusės. Pastaroji žiūrėjo dargi į tokį žmogų, kaip Bethovenas, tik kaip į lekajų, kuris turi tarnauti jų užgaidoms ir pramogoms. Bethovenas likimas ne išimtis. Paimkim gyvenimą didžiojo kompozitoriaus Bise, autoriaus „Karmeno“, vokiečių mokslininko Keplerio arba genialaus fiziko Faradėjo, Puškino, Lermontovo, Taraso Ševčenkos, Radiščevo, Belinsko, Černiševskio, daugelio, daugelio kitų likimą, kurie kentėjo nuoskriaudas, žveidimus, pasityčiojimus ir iškoveikimus iš viešpatujančių klasių atstovų pusės.

Nuo ko priklausė žmogaus visuomenišką padėtis feodalizmo visuomenėje? Ne nuo asmeniškų žmogaus gabumų, talento ir asmeniškų darbu, o nuo žemės valdymo dydžio, nuo pavidėtų luominų privilegijų kilmės, nuo tarnybinės padėties. Lai būna tas ar kitas žmogus nė nieku nepasižymėjęs menkyte menkysta, tačiau jeigu jis kunigaikštiskos ar bajoriškos kilmės, tai jam garbė „visuomenėje.“ Prieš jį atidarytas platus kelias, jis komandavo ją į šakinėja.

O jeigu tu savo nelaimėi gimei iš vergo, tai nežūrint į tavo talentus, gabumus, vistiek tu turi būti vergu ir visą savo amžių vilkti vergo jungą.

Kuo nustatoma visuomenišką žmogaus padėtis kapitalistinėje šalyje? Buržuaziniai rašytojai sako, kad kapitalizmas atidaro berybę erdvę prieš asmenybę, platus kelią asmeniškam žvejimui, sąmoningumui, gabumų ir talentų pasireiškimui. Savo laiku kapitalizmas, palyginus jį su feodalizmu buvo žingsniu pirmyn.

Savo jaunystės periode buržuazija paskelbė laisvę, lygybę ir brolybės principus. Bet tie principai perdėm melagingi, formalūs. Buržuazinės visuomenės lygybė—tai fikcija. Kokia gali būti lygybė tarp vergo ir vergų savininko, turtingo ir biedno, sočiaus ir alkanos, kapitalisto ir proletaro, tarp eksploatatoriaus ir eksploatuojamojo.

Visuomenišką žmogaus padėtis buržuazinėje visuomenėje priklauso ne nuo asmeniškų gabumų ir asmeniškų darbų, o nuo kapitalo kiekybės, nuo pripilėtų turtų dydžio, nuo eksploatuojamų darbininkų atrinkto skaičiaus,—tuo ir tiksliai tuo nustatoma žmogaus visuomenišką padėtis buržuazinėje visuomenėje.

Kuo daugiau žmogus prisipilė turty, tuo jis užstarnavo didesnę pagarą kaip iš buržuazinių įstatymų, taip iš buržuazinio moralo t. a. š. k. regio. Žinomiaj amerikoniškoj patarlėj sakoma, kad jeigu žmogus pavogė kepatuką duonos, tai jis pasodinamas kalėjimui, o jeigu jis pavogė geizkelį, tai jis pasodinamas ministeriu. Kaip pavyzdį buržuazinės šalyse, kad žmogaus visuomeninė padėtis priklauso nuo asmens gabumų ir asmeniškų darbų ima Fordą, buvusį mechaniką, likusį vienu turtingiausių žmogumi Amerikoje.

Rusijoje buvo savas Morozovas—buvęs baudžiauninkas, vėliau tapęs fabrikantu. Marksas („Kapitalas“ Tomas I, pusl. 515).

Kiekvienoj šalyje yra keleta panašių atsitikimų. Viešpataujančios klasės ir jų pasamdyti rašytojai noriai išnaudoja panašius atsitikimus ir palaikomi iluziją tarpe tam tikrų darbu žmonių sluosnių, dargi tarpe darbininkų, kad kiekvienas esą laimingoms aplinkybėms esant ir sugebant tas aplinkybes išnaudoti, gali likti turtingu žmogui—kapitalistu.

Vienutėms ir tiksliai vienutėms pasisekė iš apačių prie kapitalizmo per tiesą ir melą palipti visuomeniškais laiptais, pagrįsti savo laimę kitų nelaimės sąskaitomis. Kapitalizmo sąlygose vieno turtingumas gali susidaryti tiksliai kitų nusikraudimu, biednumu ir eksploatacijos sąskaitomis. Menkutės saujalės turtingumas ir milijonų biednumas—tai neatskiriamas ir neišvengiamas kapitalizmo įstatymas.

Net dargi ir atsitikimai kaip su Fordu dabar jau liko praeitis prieš—monopolinio kapitalizmo galdėnės dalykas. Tuomet asmenišką iniciatyva, sumanumas, asmenišką gabumą loše tam tikrą rolę visų prieš visus kovos arenoje. Bet viešpataujant monopolizmui imperializmo galdėnėje, kada didžiausių šalių priešakyje stovi keli bankai, saujalės nekarūnavotų geležies, anglies, ir plieno karalių,—tai čia asmenišką sumanumas ir asmenišką gabumą nustojo lošti dargi tą rolę, kurią jie loše kapitalizmo vystymosi ir kilimo galdėnėje. Dabar vienu kapitalistų pasisekimu prieš kitus visiškai priklausoma nuo kapitalo kiekio didumas, ir tiksliai nuo to, o ne nuo asmeniškų gabumų. Tai nereiškią, kad buržuazija atsisako išnaudoti papirkimą ir nukreipimą pas save tarnauti tų ar kitų turinčių gabumų ir dargi aukštai talentingų politikierių, vertelgų iš smulkiosios buržuazijos tarpo bei darbininkų judėjimo atmatų. Buržuazija negalėtų viešpatuoti, jei ji protinio darbo atstovus nepaverstų savo samdytais tarnais ir lekajais.

Bet jie su visais savo gabumais ir talentais buržuazinėje visuomenėje gali pasilikti tik tai jo didybės kapitalo samdytais tarnais, marionetėmis, vergais. Situacija visuomenišką padėtis, prie to veda juo visuomenišką funkcija kapitalizmo sąlygose.

Kaip žinoma, šitoji visuomenišką žmogaus padėtis kapitalistinėse šalyse priklauso nuo lyties, tautybės, apsišvietimo, religijos, rasinės priklausomybės, o dar ir plaukų spalvos. Dargi eilė demokratinių šalių moterys, tai yra, pusė gyventojų, neturi rinkimų teisių. O fašizmas tiesiog ir atvirai skelbia, kad moters vieta virtuvėje, prie puodų ir skauradų. Tūkstančiams žmonių atimama rinkimų teisė ir yra persekiojami fašistinėje Vokietijoje už tai, kad jų protėvis arba promotė būvę žydai. Tokiems visam pasauliui žinomiems žmoniems, kaip Einšteinas, Fenchel-vangeris ir kiti, atimamos pilietinės teisės už tai, kad jie žydai.

Geriausieji Vokietijos žmonės, priešakyje su Thaelmannu, sėdi kalėjimuose, koncentracijos lageriuose, o visoki pereinimai, degeneratai yra puikiausias tautos likimo lėmėjai.

Visa kas talentinga, pasižymėjusi, progresyviško—fašizmas

užgnaužia. Mokslo filozofijoje, mene, duoda toną niekiški nemoralybės pardaviegieji svoločiai, smogininkai. Aukščiausių savo pašaukimą šie „mokslininkai“ mato mokslo išnaikinime, proto pavergime, mistikos skverbime, žvėriškų instinktų garbinime.

Kapitalizmas pasmerkia milijonus žmonių išsigimimui, sulaukinėjimui, protinei degradacijai... Turty sunaikinimas viename po liusiu, tuo pat laiku yra biednybės, darbo kančių vergystė, tamsumo, sulaukinėjimo ir morališkai degradacijos susikaupimas priešingame poliuse, tai yra, tos klasės pusėje, kuri gamina savo produktą kaip kapitalą—rašė Nematytas technikos išsivystymas vieton to, kad palengvint žmogaus darbą, aprūpinti jį liuosu laiku dėl jo gabumų išvystyme, kapitalizmo sąlygose privedė prie žmogaus pavergimo, jo protėvių gabumų priespaudos,

Peticija Dėl Amnestijos Lietuvos Politiniams Kaliniams

Nuo Red. Žemiau talpinaime išitsai peticiją, ant kurios Lietuvoje yra renkami parašai už amnestiją politiniams kaliniams anti-fašistams. Tai labai svarbus dokumentas.

LIEUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PONUI PIRMINKUI.

Pasirėmę Lietuvos Respublikos Konstitucijos §22, kuris sako: „Piliečiai turi įstatymų iniciatyvos teisę. Dvidešimt penki tūkstančiai piliečių, turinčių teisės rinkti Seimą, gali tiecti Seimui nurodytą įstatymą tvarką, įstatymo sumanymą, kurį Seimas privalo svarstyti“, siunčiame amnestijos įstatymo projektą, kuriuo būtų atleisti nuo bausmės politiniai nusikaltėliai ir prašome Tamstą jį įnešti į artimiausio Seimo posėdžio dienotvarkę.

AMNESTIJOS ĮSTATYMO PROJEKTAS

Iš. Atleisti nuo teismo ir bausmės visus tuos, kurie iki šio įstatymo paskelbimo dienos yra nusikaltę šiems įstatymams:

a) Baudžiamojo Statuto 120-128, 129 straipsniais, išskyrus kurstymą prie išdavimo darbo, 130 str., išskyrus kurstymą prie išdavimo darbo, 131, 132, 133, 135-137, 138-148, 154, 155, 230-263, 263-292-309, 532 p. 3;

b) Baudž. Statuto papildymo ir pakeitimo (V. Z. 20, 54 ir 229) §1 p. d., § 2-6, kiek jie liečia nusikaltimus, numatytus §1 p. d., §7, §8, §9;

c) Ypatingu Valstybės Apsaugos Įstatų §14 p. p. 1-3, p. 6, jei tai buvo padaryta politiniais tikslais ir p. 8;

d) Tautai ir Valstybei Saugot Įstatymo (V. Z. 437) paragrafuose 14-19 §21, §23-25, §26-29, kiek jie liečia šio įstatymo §14-19, 21, 23-25 numatytus nusikaltimus;

e) Karo Teismų Įstatų L. V. Z. 8 Nr. §14, išskyrus tuos, kurie yra nusikalte agitacija ir veikimu priešinikių valstybę naudai;

f) Spaudos Įstatymo §§8, 17, 18 (L. V. Z. 17 Nr.);

pavertė jį automata. Pol Lafarg savo brošiuroj „Fizinio ir Protinio Darbo Proletariatas“ rašė, kad vienas sumaningas amerikietis dar praeitame šimtmetyj suradęs, jog šių laikų darbo padalinimo sistemoj, kuomet darbininko daliai išpuola vienodi automatiški judėšiai, darbininko darbą pilnai galima pakeisti beždžionės darbu. Bet... pasirodė viena klūtis jį tai...—beždžionės išlaikymas pasirodo atseitų kur kas brangiau, negu žmogaus išlaikymas.

Tokia tai realė darbo žmonių milijonų asmens padėtis kapitalistinėje visuomenėje. Apie dešimčių milijonų bedarbių padėtį jau ir kalbėti netenka.

Buržuazija galdino laudį milijonų asmens padėtis kapitalistinėje visuomenėje. Apie dešimčių milijonų bedarbių padėtį jau ir kalbėti netenka.

„Buržuazija galdino laudį milijonų asmens padėtis kapitalistinėje visuomenėje. Apie dešimčių milijonų bedarbių padėtį jau ir kalbėti netenka.“

Vertė Tamara. (Daugiau bus)

Worcester, Mass.

Lapkričio 2 d. šio miesto gyventojai piliečiai išrinko municipalius urėdus ir tuomi užsibaigė kasdienė propagandą būbujanti per radio ir spaudoje ir po susirinkimus, prakalbas, (rollies) ir tt.

Miesto majoras John E. Sullivan, demokratas, laimėjo rinkimus pilnam terminui, t. y. dviem metams tik 45 balsų dauguma. Iš balsavusiųjų 71,505, tai bemaž lygiomis pasidalino balsavimas. Tai pirmas toks įvykis miesto istorijoje. Republikonas W. A. Bennett, stambios dratūnės superintendento padėjėjas, smarkiai darbuavosi, kad būtų majoru, tačiau prakišo rinkimus. Atžymėtina, kad dėl to republikono labai intensyviai darbuavosi lietuviai J. Š., jo dirbuvės darbininkas, buvęs karštas bolševikų pritarėjas. Kaip kur net desperatiškai elgdavosi laike vaiaus. Iš to kait kurie juokiasi. Buvo „socialistas“, „komunistas“, „sklokinkinas“, bet dabar tautininkas republikonas.

Dar žymėtinas dalykas, kad šiuose rinkimuose nebuvo kandidatų nei socialistų, nei komunistų, nei kitokių, apart demokratų ir republikonų. Abelnai žiūrėję, radikalis darbininkų judėjimas atpuoles. Lietuvių darbininkų veikimas, tiesiog merdėjantis liko; žinių j „Laisvę“ nieks nerašo, nors kad ir yra kas veikiama po bisų.

Keletas dienų atgal buvo atvykę iš Bostono trys viekančio komiteto Liet. Demokratijos gelbėjimui draugai, kad išbudinti Worcesterio veikiantį komitetą, tačiau, nežinia kiek iš to pasekmių bus. Pasišaudymų žodžiais tai buvo. Kas nenorėjo pavadinti eks-sklokinkinų, tai nors tik pasakė, kad „tavo vaikai sugėde“ ir kas jiems yra? Bet kas yra su „šėryrais“, tai irgi nieks nežino.

Lapkričio 2 d. L. S. ir Dukterų Broliškos Draugijos susirinkime išrinkta du delegatai, Tamosiūnas ir Lietuvaitis, tai yra bepartiniai nariai į konferenciją Naujosios Anglijos Distrikto Gelbėjimui Lietuvos Demokratijos.

Nekantrus.

Bridgeport, Conn. Lietuvišką „dūsių ganytoją“ ruošia t. v. bažnytinį kermostę, fėrus. Kaip ir visuomet, jis atsišaukia į savo globoje esančias draugystes, reikalaujamas visokių dovanų. Nepretenkė ir Lietuvų Jaunų Vyrų

D-gės J. Bondžinskaitės Naujoje Anglijoje Prakalbų Maršrutas Eina Pasekmingai

Iki šiai dienai draugė J. Bondžinskaitė yra jau atlankius 5 kolonijas ir visose gerai pavyko. Žmonių į prakalbas lankosi skaitlingai. Gausiai paremia Komunistų Partijos dabar vedamą vají už sukėlimą finansų organizavimui masių. Todėl visos kolonijos, nesigailėkit gerai išgarsinti prakalbas. Lai kiekvienas lietuvis sužino apie Bondžinskaitės prakalbas. Visose kolonijose lietuviai darbininkai ir smulkieji biznieriai arčiaus susiriša su darbininkų judėjimu; kiti stoja į Komunistų Partiją, bei į Amerikos Darbininkų Literatūros Draugiją. Draugė Bondžinskaitė šiame distrikte pasakys virš 20 prakalbų ir kelioliką pasikalbėjimų.

Bet radosi viena kita kolonija, kuri dėl kokios nors priežasties negalėjo surengti skirtą dieną prakalbų, ar pasikalbėjimų. Nors tikrenybė draugės Bondžinskaitės maršrutas baigsis su 28 d. šio mėnesio. Tom kolonijom duodam progą surengti prakalbas gruodžio 1, 2 ir 3 dd. O gruodžio 4 turėsim Lietuvių Komunistų Firmo Distrikto konferenciją, kurioj draugė J. Bondžinskaitė dalyvaus ir išduos platurą iš mūsų distrikto veiklos. Draugė nurodys pasisekimus ir trūkumus mūsų veikloj. Taipgi konferencijoj padarysime planus, kaip tuos trūkumus pašalinti. Visu komunistų frakcijų užduotis iki pabaigai šio mėnesio padaryti frakcijas skaitlingesnes ir veiklesnes. Pasekmingai darbuokitės dėl pasekmingumo drg. Bondžinskaitės maršruto, taip pat rengkitės skaitlingai dalyvauti konferencijoj, gruodžio 4 d., 1937, po No. 376 W. Broadway, So. Bostone. Konferencijos pradžia 1 v. p. p. Jeigu draugai permatot kokių pakeitimų, tai greitai savo patarimus siųskit man.

Su proletarinu draugiskumu, J. Grybas, L. K. Firmo Distrikto Biuro Sek.

Rumford, Me.

Spal. 24 d. Lietuvos Dukterų Draugystė parengė kilbasų vakarienę su programa. LDD moterų choras ir merginų choras padainavo po tris gražias lietuviškas dainas. Po programos buvo renkamos aukos Ispanijos demokratijos gynėjams. Aukojo po \$1: S. Puidokas, Elena Kieliene; po 50c: John Wiskontas, Alfred Breint, radikalis darbininkų judėjimas atpuoles. Lietuvių darbininkų veikimas, tiesiog merdėjantis liko; žinių j „Laisvę“ nieks nerašo, nors kad ir yra kas veikiama po bisų.

Hartford, Conn.

Spalio 27 d. įvyko Laisvės Choro ir progresyviškų draugijų narių susirinkimas. Tikslas: aptarti choro stiprinimo reikala. Susirinko gana gražus būrelis draugų ir draugių. Buvo suteikta sprendžiamas balsas visiems, tai visi sykiu rimtai reikišė nuomonės, įsiekdami priežastijų choro silpnėjimo. Bet visgi nebuvo prieita prie tikrų rezultatų. Buvo išsireikšta nuomonų, kad choras pradėjęs silpnėti dėl tūly mokytojų nesimpatiskumų. Iškliausiai tai, mokytoja B. Ramoškaitė įteikė rezignacija, kurią susirinkimas dauguma balsų prieš tris priėmė. Išrinkta komisija įsiekimui naujos mokytojos. Ant vietos prisirašė 8 nariai prie choro, pasižadėdami gauti daugiau naujų narių jaunuolių.

Žinoma, yra sunku surasti mokytoją, kuri pilnai sugebėtų atlikti tą sunkią pareigą, mokytojaviama. Bet aš sakyčiau, kad reikia duoti kreditas tiems jaunuoliams, kurie stengiasi surasti kliūtis, vedančias prie choro mažėjimo. Draugė B. Ramoškaitė, suprastama dalykus, nesipriešino choriečių išsireikškimams. Tas parodė, kad ji linki Laisvės Choriui gerų pasekmių. Aš tikiu, kad Biuretė ir ateityje darbuosis dailės srityj.

Dabar Choro nariams ir sykiu visiems pritarėjams reikia bendrai pasidaruoti, kad trumpoj ateityj padarytum Laisvės Chorą populiarišku. Žinoma, tas daug priklausys ir nuo mokytojo. Choristus, mat, reikia mokyti ne tik dainavimo, bet ir teatrališkoj srityj veikti.

Pasekmingas Parengimas.

Spalio 30 d. atsibuvo balius su vakariene. Surengė progresyviškos draugijos Ispanijos respublikos gynėjų našlaičių naudai. Žmonių prisirinko pilna Laisvės Choro svetainė. Net per tris sykius svečiai buvo sodinama prie stalu. Vakaro vedėjas, drg. J. Baltulionis, paaiškino susirinkusiems pramogos tikslą ir prašė tų, kurie dar neprisidėjo medžiaginėi prie parešimo Ispanijos respublikos gynėjų kovų, prisidėti po kiek kas išgal. Aukų surinkta apie \$24. Buvo matyti, kad visi svečiai buvo patenkinti pramoga, skaniais valgiais ir gėrimais. Atrado, kad liks nemažai pelno. Už tai rengėjai verti pagyrimo.

Vėliau patys rengėjai pažymės aukotojų vardus ir aprašys konkrečias vakarienes pasekmes. Nemanas.

Užprenumeruok Dienraštį „Laisvę“ Savo Draugams

Frank Pitcairn

Vertė D. M. Šolomskas.

ISPANIJA KOVOJE

(Taša)

Aš patsi kalbėjau si bombardavimo liudininkais ir paaiškėjo, kad daugelyj atsitikimų bombos į minią nukrito ne iš lėktuvų, bet pro langus. Jas mėtė fašistai. Taip viena bomba buvo numesta pro langą iš viršutinio namo, esančio tarpe Visuotinis Darbo Unijos ir Nacionalės Darbo Konferencijos namų. Antra bomba buvo numesta nuo namo stogo, kuris buvo kaip tik priešingoj gatvės pusėj ir pataikė į grupę moterų, atėjusių gauti anglies, tuo kartu, kada iš orlaivio numesta bomba nukrito toliau gatvėje.

Fašistų Penktos Kolonos organizatoriams buvo lengva palaikyti ryšius su fašistų armijos komandieriais pagelba slapta įrengtų radio perduotuvų ir priimtuvų.

Su pagelba Penktos Kolonos fašistai atliko daug žvėriškesnį Madrido gyventojų žudymą. Kaip tik atskrisdavo fašistų lėktuvai virš miesto, tai mieste fašistų teroristai užimdavo savo vietas. Kada tik lėktuvai pradėdavo mesti bombas ant miesto, tai fašistų agentai mėtydavo bombas pro langus ir nuo stogų. Pasekmės tokio bombardavimo aiškios. Fašistai iš Penktos Kolonos visomis jėgomis storojosi, kad įvartyti baimę Madrido gyventojams.

Fašistai daugiausia stengėsi mesti bombas ant maisto ir kitų reikmenų bei į žmones. Daugiausiai jie taikė bombuoti kūro sandėlius ir to pagelba išaukti nepasitenkinimą moterų, kurioms tankiai prisiedavo išstovėti ištisas valandas eilėse, kol gaudavo kūro. Fašistai laike savo prisartinimo prie Madrido net gaudus buvo paskleidę, kad "Madrido gyventojai sukilo ir miestą fašistai pamė."

Iš lėktuvų metant bombas, negalima tikram būti, kad pataikys į celių, į grupelę žmonių, susidariusią prie to ar kito sandėlio, ji visai kitas dalykas, kada ten meta bombą pro langą arba nuo stogo. Štai kodėl taip didelis skaičius aukų

buvo tarpe moterų ir po pirmo Madrido bombardavimo...

Iš Madrido aiškiai girdėjosi tratėjimas kulkasvaizdžių ir šautuvų karo fronto linijoj. Kanuolių kulkos sproginėjo miesto centre. Iš 10-12-los didelių Europos sostinių Madridui pirmam teko patirti, kad karo ir fašizmo pavojus nėra tuščia frazė, kad yra ne tik grūmojimas, bet reališkas pavojus, kad užtenka prieti prie gatvės kampo, idant suklypti ant moters lavono, gulinčio tarp kitų griuvėsių, nekaltos moters, kuri ten nuvyko, kad parnešti vaikams pieno arba anglies namo apšildymui, o savo krauju apšlakstė miesto gatvę.

Tą dieną, kada generolo Franco kanuolės pradėjo apšaudyti gatvėkarių No. 11 liniją, Madride buvo galima sutikti dešimtys tūkstančių žmonių, einančių link savo namų, taip ramiai, tartum nieko ypatingo ir neatsitiko.

Buvo tik tas keista, kad kada kanuolių kulkos krito ant gatvėkarių linijos, tai madriediečiai dar buvo ant tiek ramūs ir nesuprato, kokį pavojų tas sudaro. Kaltė už tai gulė dalinai ant laikraščių ir tuolaikinės liaudiečių valdžios, kurios pranešimai buvo sudaromi vis senoj formoj, padailinti ružavomis spalvomis. Bet greitai tas nusistatymas pasikeitė. Madridas sujudo ir sujudo laiku.

XXVI

Generolui Molai paruošė baltą arklį, kad garbingai įjogus į Madridą. Salamancoj generolas Franco užsienio korespondentams pareiškė, kad rytoj jis sakys prakalbą Madride nuo vidaus ministerijos laiptų.

Kaip kurie užsienio korespondentai pasiskubino ir iškalno sudarytą aprašymą apie tai, kaip fašistai įžengė į Madridą, pasiuntė savo dienraščiams. Ispanijos kapitalistai ir dvarponiai, gyvendami užsienyje, siuntė fašistų generolams pasveikinimus su pergale ir siuntė juos į Madridą.

(Bus daugiau)

Kearny, N. J.

Lapkr. 6 d. čia numirė Elena Baunaskaitė, 9 m. amžiaus, gyvenanti po num. 351 Elm. St. Palaidota Holy Cross kapinėse, lapkričio 7 d. Laidotuviams rūpinosi graborius Bernardas Sharokonis. K.

Chicago, Ill.

Fakvietimas į Chicago Lietuvių Draugijų Konferenciją Gerbiamieji:

Amerikos Lietuvių Kongreso įsteigti atstovai nuo 412 draugijų su 80,000 narių.

Kongresas užsibrėžė šiuos tikslus:

1. Teikti Lietuvos žmonėms moralinę ir medžiaginę pagelbą jų kovoje dėl atsteigimo demokratinės tvarkos Lietuvoje ir dėl savo būklės pagerinimo; ir

2. Rūpintis Amerikos lietuvių kultūriniais reikalais.

Kad susiorganizuoti Kongreso tikslų vykdinimui ir kad išsidirbti planus teikimui paramos Lietuvos žmonėms ir kultūrinei veiklai Chicago ir artimų kolonijų lietuvių tarpe, yra šaukiama visų organizacijų atstovų konferencija, kuri įvyks gruodžio 19 d., Burinsko svetainėje, 2244 W. 23rd Pl., Chicago, Ill., 1:30 val. po pietų.

Malonėkite ūmai išrinkti savo atstovus vieniems metams ir pasiūskite juos į konferenciją Tamstų organizaciją atstovauti.

Į konferenciją delegatus siunčia organizacijos, kurios turi nedaugiau kaip 50 narių, po vieną atstovą, ir nuo didesnių po vieną atstovą nuo kiekvieno 50 narių, ir po vieną nuo didesnės šios skaitlinės dalies. Su augsta pagarpa E. Mikuzaitė.

Norwood, Mass.

Bendro Komiteto Koncertas

Spačio 31 d., įvyko koncertas su komedija "Pasaulis Be Moterų." Žmonių susirinko viudiniai. Komedija juokinga. Koncertinę dalį išpildė dainininkas J. Sabaliauskas, iš Worcester, kuris labai gražiai dainavo per du atvėjus ir L.L. R. Choras, vadovybėj I. Yarmolavitch. Gražiai dainavo.

Parapijos Vakariene

Tą pačią dieną atsbuvo švento Jurgio Parapijos 25-metų sukakties vakariene su programėle. Žmonių buvo gana skaitlingai, ne tik vietinių, bet ir iš apylinkės. Tą pačią dieną tos pat parapijos kun. Kneizys bažnyčioj uždavė kalbėti poterių už bedievių atvertimą prie tikėjimo. Pora ir sandariečių, vietinės 33 kp. narių, meldėsi, kad bedieviai atsiverstų prie dievo. Bet kun. Kneizys sako, kad sandariečiai neturės tiesaus kelio į dangų tik todėl, kam priklauso prie Sandaros. Tai dabar klausimas: Kam sandariečiai ponai Baužienė dabar burną aušina su poteriais, kuomet kun. sako, kad bilieto į dangų sandariečiai, kaip ir komunistai, negaus. Žiūriu, savo laiku buvęs sandariečių, stovi parapijos tvėrėjų komitete, o kun. sandariečius vistiek atakuoja, kaip bedievius. Konteste ant poteriamo kaikiuriuos katalikus sandariečiai pralenkia, bet Kristaus įpėdinis Kneiziuska jiems lygybės nepripažįsta.

Zvalgas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI
Mūsų Korespondentams: Dėlei susidėjusių visos eilės prielaidų (pav. Lapkr. Rev. minėjimas, etc.) visa eilė korespondencijų negalėjo anksčiau įlpti dienraštin. šią savaitę, tačiau, tikimės sutalpinti jas.

PRANESIMAI IS KITUR WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre ir Apylinkės Žiniai
Lapkričio 14-tą d. yra rengiama pamėnėjimas 20 m. Rusijos Revoliucijos sukaktuvės. Bus plačiai pagarsėjus kalbetoja Elizabeth Gurley Flynn ir kiti. Vieti visiems gerai žinoma, Manfield Hall, kamp. Northampton ir S. Washington Sts. Pradžia 7:30 val. vak. Vietos ir apylinkės lietuvių pasinaudokite šia progą išgirsti šią taip svarbią kalbėtoją. (265-267)

WILKES-BARRE, PA.
APLA 51 kp. rengia puikius šokių priė geros orkestrės, subatos vakare, lapkričio 13 d. Crystal Ballroom, 325 E. Market St. Kviečiame visus apylinkės draugus ir drauges atsilankyti. Turėsime visokių gėrimų ir užkandžių. Tikietas tik 25c. Pradžia 7:30 val. vak. — Kom. (265-267)

NEW BRITAIN, CONN.
Lietuvių radio pusvalandžio vedėjas A. Rėkus duoda koncertą ir perstatymą 14 d. lapkr. 4 val. po pietų Lietuvių Syet. Bus ir perstatymas "Piršlybos." Dainuos Radio Choras ir bus kiti margumynai. — V-tis. (265-266)

PHILADELPHIA, PA.
Lapkr. 24 d., vakare, tai yra prieš padėkavonės dieną yra rengiama balius nauda Daily ir Sunday Worker, bus ir laimėjimo traukimai už įžangos tikieta, kuris kainuoja 50c.

PRADĖKITE DABAR PRALOBKITE VISAM AMŽIUI LAIMEKITE PRIZĄ
\$100,000 Pirmas Prizās 999 Kiti Prizai
Nueikite pas artimiausią cigarečių pardavėtoją ir paprašykite jo Old Gold Piešinių Buletino kartu su pilnom taisyklėm ir detaliskimais apie kontestą. Jūs gausite tą piešinių buletiną visai VEITUL. Atvyčiat skėite instrukcijas. Čia nėra triksų ar užkėpimų. Dailinimas nesirokuoja. Neatidėliokite. Šis naujas \$250,000 kontestas yra Old Gold'o atsiliepiamas į tikėtančiųjų savo draugų. Dvigubai švelnė Old Gold duoda jums antrą čansą laimėti turta. Sekite šį dienraštinį dėl tolimesnių pranešimų. NO. 105

Pirmas laimėjimas bus Chevrolet automobilis, kiti mažesni, bet ir geros vertės. Viso 20 laimėjimų. Kurie neturite tikiėti, pasipirkite, o kurie turite parduoti, stengkitės išparduoti. Ballus bus Seven-Eleven Club, 711 S. Broad St. — Kom. (265-266)

CLEVELAND, OHIO
20 M. Sovietų Sukaktuvijų Pamėnėjimas
Lapkričio 14 d. Public Auditorium (Ballroom) bus minėta 20 m. sukaktuvės Rusijos revoliucijos. Kalbėtojai bus Sam Darcy, narys K. P. Centralio Komiteto ir Angelo Herndon, Vice-Pirm. Jaunųjų Komunistų Lygos. Bus gražus specialis dadėckas peržvalga iš praėjusių metų veikimo. Dalyvaukite skaitlingai. — Kom.

Pirmutinis Kepurių Balius LDS 44-55 Kuopu
Lapkr. 14 d., Liet. Darb. Svet., 920 E. 79th St. viršminėtos abi kuopos rengia smagiūs šokiūs su dovanom. Dalyvaukite visi. — Kom. (265-267)

BINGHAMTON, N. Y.
Susipažinimo Vakarielis.
Komunistų Partijos vietinis skyrius rengia susipažinimo vakarielį, kalpau susipažinimo su naujais nariais: kurių mes per šį vaju gavome 15. Tad kviečiame visus vietos lietuvius atsilankyti ir savo draugus atsivesti. Minėtas vakarielis įvyks penktadienį, lapkričio 12-tą dieną, Lietuvių Svetainėje (sklepe). Pradžia 7 val. vakare.

Panašios rūšies vakarielį Komunistų Partija jau senai beturėjo surengusi, o dabar, kuomet, prisirašė gražus būrelis naujų narių ir norime juos supažindinti su vietos darbininkų organizacijų nariais, tad ir daroma šis žingsnis ir manoma, kad vietos lietuvių nepraleis šios progos nepasinaudoję ir skaitlingai atsilankys.

Šiame parengime laikas praleisti bus galima taip, kaip patiks: sokiui, draugiškam pasikalbėjimui ir kiziravimui, o rengėjai būsime prisirengę aptarnauti visus dalyvius. Apart gėrimų ir kitokių užkandžių, turėsime ir keptos žuvies, įžanga visiems dykai. Visus širdingiausiai užprašome atsilankyti. — Komunistų Partijos Vietinis Skyrius. (265-267)

PHILADELPHIA, PA.
Lapkričio 12 d., 8 val. vakare, Broad Wood Hotel, Broad ir Vine Sts. Tarptautiniai rengiamos prakalbos ir su pamarginimais, pamėnėjimai 20-ties metų sukaktuvų Rusijos revoliucijos. Visi būkime prisirengę pastikti šas svarbias sukaktuves. (264-266)

LINDEN, N. J.
ALDLD 165 kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, 10 d. lapkričio, A. Tenio Svet., Winans Ave. 1216th St. kamp. po, lygiai 8 val. vak. Todėl visi draugai malonėkite dalyvauti, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarti. Taiogi, žinote, kad vasaros sezonas jau praėjo ir žiemos sezonas užėjo, todėl turime vėl pradėti veikti stipriau, negu kad veikėme vasaros laike. — Sekr. C. Andriunas. (264-265)

CLEVELAND, OHIO
Lapkričio 12 d. Penn Square teatre prasidės rodimas judžio "The Spanish Earth" su garsiojo rašėjo-novelisto Hemingway naracija. The North American Committee to Aid Spanish Democracy prašo visų atsilankančių įsigyti tikietikus iškalne per tajį komiteta, kur nuo kiekvieno įžangos tikieta 10c eis tam komitetui Viršminėtam teatre šią savaitę rodo judį "The Thirteen," kuris verta visiems pamatyti. — M-ka. (264-266)

NEW JERSEY-NEW YORK
ALDLD II Apskr. metinė konferencija įvyks sausio 23 d., 1938. 10 val. vto. šv. Jurgio Svet., 180 New York Ave., Newark, N. J. Tą patį vakarą bus ir rengiama vakariene apskričio nauda, todėl prašome Brooklyno ir New Jersey apylinkių organizacijų nieko nerengti tą dieną ir dalyvauti viršminėtojam pramogoj. — Sekr. A. Lideikienė. (264-265)

WILKES BARRE, PA.
Wilkes-Barre ir apylinkės lietuvių žiniai — lapkričio 11-tą d. yra rengiama didelė prieškarinė paroda. Šiai parodai susirinkt paskirta vieta kampas Washington ir Union gatvių, 4-tą val. po pietų. Iš ten bus maršuojama su benais ir visokiais užrašais pasmerkiant karą svarbesnėmis miesto gatvėmis. Kaip vietos, taip ir apylinkės lietuvių kviečiami skaitlingai dalyvauti ir laiku. — Rengėjai. (264-266)

Notary Public Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS/
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašaruoti dovanai

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prienamą kainą

WORCESTER, MASS.
Mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 10 d., 7:30 val. vak. Liet. Svet. Nariai nepamirškite lankyti susirinkimus ir kalbinkit naujus prisirašyti, nes geresnio apsidraudimo ir susirgus pašalpos niekur nerashite. — Koresp. (264-265)

WORCESTER, MASS.
Ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį, lapkričio 11-12-13 dd. įvyks suvienytų Draugijų metinis Bazaras, nuosavam name, 29 Endicott St. Kviečiame visus atsilankyti į Bazarą, išbandyti savo laimikį, nes bus gražių daktų laimėjimui. Taipgi skanių užkandžių ir muzikos. (264-268)

ELIZABETH, N. J.
LDS 33 kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 10 d. LDP Klube 408 Court St. Pradžia 8 val. vak

CHARLES' UP TO-DATE BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Gerai Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

PAIN-EXPELLER
Tukstantaisi patiekė palengvinti žilgus ir skausmus nuvėzintose muskuluose su keliais iširytiniais.
PAIN-EXPELLERIS su "Inkro" vaishaklenkū yra naudojamas per 70 metų.
WORLD FAMOUS LINIMENT

Dr. Herman Mendlowitz
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
artl Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
nuo 1-2 dienėj ir nuo 7-8 vakare
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

Telephone Stagg 2-4409

A. Radzevičius GRABORIUS
(UNDERAKER)
Vėdu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prienamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm parėm, krikštynom ir kitokioms reikalams
402 Metropolitan Ave. (Artl Marcy Avenue) BROOKLYN, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

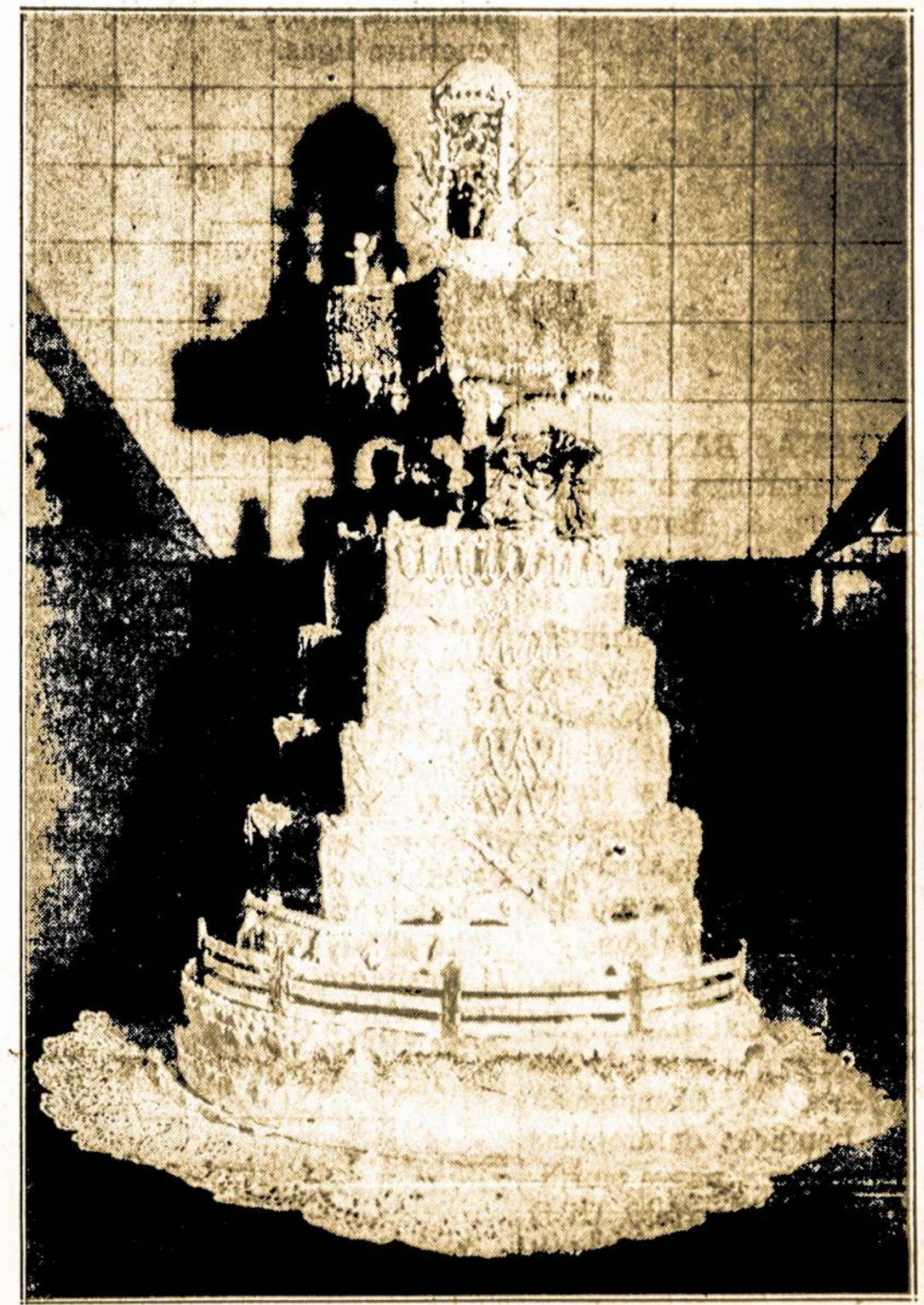
Barry P. Shalins
(SALINSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę dėl po šermėnų pietų.
Teikiara nenomakam vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE. Prieš Forest Parkway WOODHAVEN, L. I., N. Y.

Draugai ir draugės, būtinal visi dalyvaukite. Taipgi nepamirškite atsilankyti. — V. K. Seralis.

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KASKIAUCIUS
530 Summer Ave., arti Chester Ave. NEWARK, N. J.
Nėra valandų sekmadieniais. VALANDOS: 2-4 ir 6-8.

Varpo Keptuvė
36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Puikiausios rūšies vėdybinis kėksas—Wedding cake
Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvėliam duona, balta duona, Cahel ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Piės, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls. Siunčiame duonas per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie savori ir kainas.

Varpas Bakery, 36-42 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Valgykite Medų

"Laisvė" vėl gavo daug medaus, kuriuom aprūpinus Brooklyną ir apylinkę orui atvėstant.

Valgykite Medų Vietoj Cukraus
Sako Dr. J. J. Kaskiaucius

Orui atvėstant greit galima pagauti šaltį, o apsirgus slogom arbatu su lemenu ir medum palengvina pergalėti šaltį

Kaina 65c už kvortą
LIEPŲ ŽIEDŲ 75c KVORTA
Tuojau kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir apsirūpinkite su medum.

Odos-Kraujo-Nervų Chronišku Ligu Gydymas Vyram-Moterim

Patenkinančios ir Greitos Pasekmės
KRAUJO IR ODOS LIGOS, CHRONISKI NERVŲ SUJURIMAI, BENDRAS NUSILPIMAS, SKILVYS, HEMORROIDAI ar kitos MESLAZARNĖS LIGOS, NOSIES, KVEPAVIMO DGDŲ LIGOS, INKSTŲ SUGEDIMAI ir kitos Vyrų ir Moterų ligos sėkmingai gydamos, o jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pastikėjimu, ir išų liga bus jums išaiskinta.

X-SPINDULIAIS IŠEGZMINAVIMAI
Kraujo Tyrimai ir Pilnas Šlapumo Ištyrimas
Mano Salygos Prielamos, Egzaminavimas Veltui

DR. L. ZINS
110 E. 16 St. Tarp Union Sq. ir Irving Pl. New York
Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Sekmadieniais: 9 A. M. iki 8 P. M.

New Yorko Apielinkēs Žinios

"Laisvės" Koncerte Dainuos Antanas Banys, Žymusis Lietuvių Baritonas

Antanas Banys yra vienu iš nedaugelio laimingųjų lietuvių dainos mylėtojų, prasiekusių į profesionalo dainininko sritį, kuris turi gražaus pasivėdimo.

ANTANAS BANYS

Už savo talentingą ir aukštai išlavintą balsą, A. Banys yra laimėjęs stipendiją dainų konkurse, New Yorke. Tačiau jis dar nepasitenkinęs atsieikimais ir toliau tęsia mokslą Academy of Vocal Arts, Philadelphiajioj. Didžiuma brooklyniečių šį puikų lietuvių dainininką išgirs pirmą kartą "Laisvės" koncerte šį sekmadienį, 14 lapkričio, 3 val. po pietų, Labor Lyceum, 949 Willoughby Ave., Brooklyne.

Pennsylvanijos lietuvių meno spēkos bus gerai atstovautos šiame koncerte, nes apart A. Banio atvyksta iš Shenandoah lietuvių liaudies dainininkas Stasys Kuzmickas, narys paskilbusio Mainierių Kvarteto. Gi iš Philadelphiajos pribus garsoji dainininkė Emilia Mickunaitė, apie kurią amerikoniška spauda yra padarius tokių išsireiškimų:

"Mickunaitė parodė puikų balsą, kuris yra išlavintas iki labai aukšto laipsnio. Jame kur kas daugiau varsu, negu didžiūmos coloratūra soprano... Ji taip pat parodė labai gerą tarmę visų kalbų, kuriomis ji dainavo, sykiu su dideliu lankstumu, geriausia intonacija skubiose pakaitose ir nepaprastai gera dikcija..."

Taip apie Mickunaitę rašė amerikoniška spauda po jos sugrįžimo iš Europos, kur ji dainavo Italijos ir Lietuvos opere. Apart šių svečių dainininkų bus dar viešnia dainininkė Edna Vaivadaitė iš Rochesterio, ir graži grupė iš parinktinausių vietos ir apylinkės dainininkų ir muzikų.

ALDDL 1-mos Kuopos Susirinkimas

Am. Lietuvių Darb. Literatūros 1-mos kuopos susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, 11 lapkričio, 8 val. vakaro, "Laisvės" svetainėje, 419 Lorimer Street, Brooklyne. Visi draugai prašomi atsilankyti ir kurie dar nepasimokėjote už šiuos metus, ateikite pasimokėt, nes šie metai jau baigiasi ir neužlogo reiks už ateinančius metus mokėt.

Prašome ir ne narius ateiti prisirašyti. Mokestis maža, tik \$1.50 į metus.

Kp. Org. G. W.

SKALBYKLŲ DARBININKAI GAUS ALGŲ PAKĖLIMĄ

Penkiolikai tūkstančių skalbyklų darbininkų bus pakelta algos 10 nuošimčių ir sutrumpinta valandos, taipgi pagerinta darbo sąlygos. Derybas vedė United Laundry Workers Unija, CIO. Arbitratorius Dr. G. W. Taylor pripažino unijos reikalavimus teisėtais ir būtinais pildytinais.

LDS Jaunimas Ruošia Kitą Įdomų Vakarą

Šį vakarą, 10 lapkričio, "Laisvės" salėje, LDS jaunimo kuopa BuilDerS vėl turės atvirą susirinkimą su įdomia programa. Neseniai sugrįžęs iš Ispanijos demokratijos gynėjas kalbės apie padėtį Ispanijoje. Bus perstatyta vieno veiksmo vaizdelis. Rengėjai prašo visus skaičiusius šį pranešimą apie tai pranešti savo vaikams ir kitiems jaunuoliams.

Pereitą savaitę jaunimo susirinkime turėjo prelekciją apie venerines ligas.

Rep.

Graži "Parė"

"Varpo" kėpyklos savininkų, draugų Balčiūnų ir restorano savininkų draugų Sutkų rūpesčiu, pereitą sekmadienį "Laisvės" salėje buvo surošta suprizo parė-pokilėlis atžymėjimui 25-kerių metų vedybinio gyvenimo Mateušo ir Sofijos Vincevičių ir Jurgio ir Tofilės Norškų.

Svečių susirinko pilna "Laisvės" svetainė. Bevalgant, vakaro pirminkė, d-ge Sukiene, pakvietė visą eilę dalyvių pasakyti po kelis žodžius, linkėjimus Vincevičiams ir Norškams.

Po to tęsėsi šokiai ir svečių pasikalbėjimas iki vėlumos. Baigiantis parėi, svečius pasiekė skaudi žinia, kad vienos iš gėsdainių, Elz. Račiūtės vyras, Anthony De Falcon, iš Jersey City, patiko staigi mirtis. Jis turėjo 47 m. amžiaus.

Pastatė Detektyvus Saugot Balotus

Jau pereitą seštadienį iškilo skundų, jog balsų skaitliavimas sabotuojamas ir bandoma suklybtys, kad priskaityti Tammanės daugumą ir diskredituoti pačią proporcionale atstovybę. Majoras perspėja, kad piliečiai neturi tuo stebėtis, nes dar prieš rinkimus mažiausia trys rinkimų tarybos nariai Samatų Taryboje atkartotinai sakė, kad taip bus.

Pirmadienį majoras pasiuntė į visas balsų skaitliavimo vietas po būrį detektyvų ir keituri iš skaitliuotojų Bronxe areštuoti, kaltinant klastavime balsų.

Komunistų Kandidatas Eina Pirmyn

Pranešimai iš Miesto Tarybos rinkimų balsų skaitliavimo duoda komunistams ir kitiems pažangiems smagių žinių. Peter V. Cacchione, Brooklyn komunistų kandidatas, pirmadienį pašoko pirmyn, atsistodamas ketvirtą vietą; pereitą savaitę buvo šeštasis.

Darbietis Hollander pirmadienį užėmė trečią vietą.

Michael J. Quill, Bronx darbietis, eina antruoju to miesto dalyje.

Manhattan darbiečių kandidatas Vlodeck eina 7-ju.

Minėjo Vedybų Sukaktį

Sekmadienį, lapkričio 7, Šapalo ir Vaiginio salėje įvyko "surprizo" gražus suėjimas. Jis buvo suroštas draugams Martai ir Zigmui Kavoliūnams proga jų 20 metų ženybinio gyvenimo sukaktuvių.

Visiems susėdus, prasideda pietavimas. Vakaro vedėjas p. J. P. Maciulis pakviečia eilę draugų-gy pakalbėti. Kalbėjo viso 20 ypatų, kaip "toastmaster'is" pažymėjo. Linkėjimų buvo įvairių, kurių čia nemėnau kartoti. Tik tenka pasakyti, kad visi buvo draugiški ir nuoširdūs.

Laikė kalbų ir linkėjimų buvo įteikta dovana nuo svečių draugams Kavoliūnams, kaip atminties ženklas.

Draugai Kavoliūnai yra seni "Laisvės" skaitytojai ir labai draugiški žmonės, tad daug ir susirinko juos pagerbti. Ten buvo matyti įvairių pakraipų ir įsitikinimų žmonių.

Pažnomus tęsėsi iki vėlyvo vakaro. Skirstė visi gražioje ir draugiškoje nuotaikoje.

"L." R.

STUDENTAI PIKIETUOS JAPONŲ KONSULATĄ

Šį trečiądienį kolegijų ir keilios vidurinių mokyklų studentai pikietuos Japonijos konsulatą, 42nd St. ir 5th Ave., N. Y. Pikietas ruošiamas protestui prieš žiaurų Japonijos užpuolimą ant Kinijos ir bombardavimą ir naikinimą Kinijos mokyklų ir ligonbučių per Japonijos fašizmą.

Unijistai statybos darbininkai pradėjo stiprų vajų prieš neunijistus darbus. Pastatyti masiniai pikietai prie Graziano Brothers vedamo darbo, 675 86th St. Trečiądienį pavyko visai sulaukty darbą tame bilinge.

Bilingų aptarnavimo darbininkų vienos dienos streikas prieš Cinema Circuit Corp. baigės laimėjimu 25 nuoš. algų pakėlimo, 6 dieny savaitės, pagerintų sąlygų ir uždaros sąpos.

Didžiajame New York'e pereitą savaitę Daily Workeriui sukelta \$9,200. Tai didžiulė suma, bet atsižvelgiant į kvotą yra permaža. Komunistai rengiasi eit į Sovietų 20 Metų Sukakties minėjimą su dienos alga D. W. fondui.

"Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitytojų.

Jei Pasiskubinsit— Dar Gausit

Dvi teisingiausios lietuviškos knygos apie lyties klausimus: PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIETIS DALYKUS; Kaina \$1.50.

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIETIS DALYKUS; Kaina \$2.00.

Abi knygos parašytos paskilbusio D-ro Robinsono ir čiškiai, teisingai aprašyta vyrų ir moterų lytinio gyvenimo svarbiausius reikalus. Kiekvienas ir kiekviena tose knygosose ras daug brangių ir reikalingų pamokymų, su paveikslais.

Galima pirkti abi arba bile kurių vieni

Tų knygų jau mažai turiu, todėl norintieji pirkitė tuojaus. Reikalavimus su pinigais adresuokite: J. BARKUS 111-40—128th St., So. Ozone Park, N. Y.

REIKALAVIMAI

Reikalinga merginos dirbti prie abelno namų darbo, turi būti patyrusi. Seimynoj yra du suaugę žmonės ir du maži vaikai. Mokestis \$35 į mėnesį kartu su gaudiu. Taip pat reikia ir turėti rekomendacijas. Sauskite: Beachview 2-8577. (264-266)

PRANESIMAS

Moterys: Rūpestis jums nepagalbės, bet vien tik "Drugol" delei menstruališkų skausmų. Gaukite veltui knygutę pas Louis A. Goodman, vaistininką, 580 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: Evergreen 7-5878.

PARDAVIMAI

Parsiduoda grocernė su trim kambariais. Galima padaryti gerą pragyvenimą. Savininkas priverstas parduoti todėl, kad negali vienas dirbti grocernėje, kitas dalykas tai šeimynoj įvyko mirtis. Kreipkitės po numeriu: 846 Grand St., corner Florence St., Brooklyn, N. Y. (264-266)

Parsiduoda "Furnish rūmų" biznis, 22 rūmai pilnai išformištuoti visais reikalingais rakandais. Visi išsranduoti gyventojams. Galima daryt gerą pragyvenimą. Savininkas nori greitai parduoti. Tuoj kreipkitės sekamu antrašu: Charles Brown, 79-81 Henry St., Brooklyn, N. Y. Tel. Main 4-2632. (262-275)

SUSIRINKIMAI

MASPETH, N. Y. Ketvirtadienį, lapkričio (Nov.) 11 d., 8 val. vak. Zabeleio Salėje, įvyks ALDDL 138 kuopos susirinkimas. Visi nariai dalyvaukite, nes bus skaitoma įdomi paskaita apie Chiniją, paruošta ALDDL CK sekretoriaus d. D. M. Solomsko. — Sekr. (265-266)

EAST NEW YORK, N. Y. LDS 13-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks šį trečiądienį, lapkričio (Nov.) 10 d., Kiburis svetainėje, 850 Jamaica Ave., Brooklyn. Pradžią 8-tą val. vakaro. — Komitetas.

BROOKLYN, N. Y. ALDDL 55 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 10 d., 8 val. vak. Šapalo Vaiginio Salėje, 147 Thames St. Prashome visus narius dalyvauti, nes turėsime smarkiai padirbti dėl vakarieniės, kuri įvyks lapkričio 20 d. — Valdyba. (264-265)

GRAND OPERA STUDIO

Grand Opera Studio įieško muzikos talentų dainininkų ir dainininkų mėgėjų (amateurs) dėl operos ir radio.

Balsų išbandymai veltui. Bet balsų išbandymui laikas paskiriama susitarant laikais arba per telefoną. Interesuojantieji tuom reikalau skambinkite Circle 6-1689 arba rašykite:

Grand Opera Studio 206 W. 52nd Street, NEW YORK, N. Y.

Stephen Aromiskis
(Armakaukas)
Laisniuotas Graborius
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Evergreen 7-4318

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tsl. Triangle 8-3621
Brooklyn, N. Y.
168 Grand Street
Tel. Evergreen 8-7178
Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzmuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselioms, krikštynoms ir pavaižinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.
Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavius sudarau su amerikoniškais. Reikalavimai esant ir padidina tokiu dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmalia-voju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarp Eastern Parkway ir Chauncey stoties BMT Līne
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6181

Joks kitas Cigaretas neduoda jums to ŠVIEŽUMO APSAUGOS!

Tai yra tas EKSTRA Užvalkalas, kuris tai daro!

PASIZIŪRĖKITE ant viršaus paprasto cigareto pakelio, kuris turi tik vieną Cellophane užvalkalą.

Pastebėkite atvirus užlenkimus ir siūles.

Dabar išgaminuokit Old Gold pakelį. Pastebėkite tą EKSTRA Cellophane užvalkalą. Patėmykite, kaip jis dubeltavai užlipdo pakelio viršų... ir dubeltavai užlipdo apačią. Dėka tiem DVIEM Cellophane užvalkalams, vietoj vieno, Old Gold pakelis neleidžia oro ir apsaugoja nuo klimato.

Kada cigaretai išdžiūsta, jie ir apmiršta. Sudrėkę cigaretai niekam nėra pasitenkinimu. Iš abiejų atžvilgių, pranyksta kvapas. Pranyksta švelnumas. Pranyksta pasitenkinimas.

Dvigubai-švelnūs Old Golds duoda jums ne tik prizinio derliaus tabakus, geriausius kokius pinigais galima pirkti, bet duoda šviežumui garantuotus cigaretes, nepaisant kur jūs juos pirksite.

JŪS GALITE LAIMĖTI \$100,000.00 PIRMĄ PRIZĄ OLD GOLD'S

naujame \$250,000.00 Piešinių Konteste. Gaukite įstojimo blanką ir visus detališkumus bile cigaretų krautuvėje

Copyright, 1987, by P. Lorillard Co., Inc.

Svarbi Knygutė Su Patarimais. Kaip Patapti Piliečiu

Anglų kalboje yra išleista labai svarbi knygutė su nurodymais, kas reikalinga žinot, norint patapt Jungtinių Valstijų piliečiu.

Duodama paaiškinimai, kaip gali patapti piliečiais tie, kurie yra atvykę į šią šalį dar prieš 1922 metus ir neat-simina laivo vardo, atvykimo dienos ir kitų reikalingų informacijų.

Duodama paaiškinimai, kaip yra su pilietyste, kada apsideva ne pilietis vyras su piliete moteriške arba pilietė moteriškė su nepiliečiu vyru.

Informacijos, ką reikia daryti, kada pameta ar kokiu nors būdu sunaikina pirmas ar antras popieras. Nurodoma, kur ir kaip kreiptis gavimui naujų pilietybės popierių bei liūdijimų.

Brošiura Yra Anglų Kalboje Užvardinta

HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES

Ją išleido Foreign Language Information Service, Inc.

JĄ GALITE GAUTI IŠ "LAISVĖS"

Knygutė 64 puslapių, kaina 25c.

Prie tos knygelės pridėdame lietuvių kalboje knygelę su klausimais ir atsakymais prie pilietybės ir tas abi knygetes parduodame už 85c. Mažesnę galite prisiųsti 3c ar 5c pašto stampomis. Reikalavdami rašykite sekamu antrašu:

"LAISVĖ", 427 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.